

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2018. gada 7. – 13. aprīlis

Nr. 13 (1527)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

“ES ESMU LATVIJA”

Tā definēts mērķis plašsaziņas līdzekļu semināram, kas 3. un 4. aprīlī norisinājās Rīgā, viesnīcā *Radī un Draugi*, un kurā plašas teorētiskas un praktiskas pro-

grammas ietvaros apspriesti turpmākie soļi saturiski spēcīgas, plaši pieejamas un finansiāli dzīvotspējīgas diasporas mediju platformas kopīgai attīstīšanai. Semi-

nāru atbalsta Latvijas Kultūras ministrija. Par semināra gaitu un rezultātiem stāstīsim mūsu laikraksta nākamajā numurā.

Ojārs J. Rozītis (žurnālists), Aiga Grišāne (Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja), Pauls Raudseps (laikraksts *IR*), Anda Rožukalne (mediju eksperte, Rīgas Stradiņa Universitāte), moderē Elīna Pinto (ELA) // Foto: Nils Ebedens

Leonīds Breikšs

Latvieša lūgšana

*Dievs, svētī ciņām mūs! Dievs, svētī miera gaitām!
Lai vienmēr Latvijai mēs gaišas dienas skaitām!
No pašas jūrmalas līdz svešu zemju malām
Lai mierīgs staigā arkls, ko laukiem šiem mēs kalām!*

*Dievs, stāvi pāri mums arvienu stundā bargā!
Dievs, vadi pulkus tos, kas tēvu druvas sargā.
Ja svešnieks atkal sāks šo zemi pārstaigāt,
Tu kaujās vadi mūs un stāvi Pats mums klāt!*

8. aprīlī Leonīdam Breikšam – 110

13. Baltijas triennāle izziņo mākslinieku vārdus

Kim? – Laikmetīgās mākslas centra – rīkotā 13. Baltijas triennāles prezentācija “Bastardu balsis”, notika 29. martā Londonā sadarbībā ar Viļņas Laikmetīgās mākslas centru un Tallinas Laikmetīgās mākslas centru. Par triennāles radošo direktoru šogad izraudzīts prestižās Hayward galerijas (Londonā) vadošais kurators Vinsents Onorē.

Sarīkojums, kas norisinājās South London Gallery, turpina BT13 “Prelūdiju”, kas noritēja 2017. gada septembrī Viļņas Laikmetīgās mākslas centrā. Triennāles prezentācijas sarīkojums radīts ar mērķi veidot kopīgu un sadarbību veicinošu vidi diskusijām, dinamiskām sarunām, dzejas lasījumiem, performancēm un mūzikai. Sarīkojumā tika paziņoti visu 13. Baltijas triennāles mākslinieku vārdi.

Sarīkojumā piedalījās *Karlota Baiji-Borga*, *Egle Budvīte*, *Adams Kristensens*, *Gaia Fugaca*, *Mari-kiscrycry*, *Ieva Rojūte*, *Mare Tralla* un *Liva Vintere*. Latviju “Bastardu balsis” pasākumā pārstāvēja dzejnieks *Kārlis Vērdis*.

2018. gads iezīmē visu trīs Baltijas valstu Simtgadi, tāpēc pirmo reizi Baltijas triennāles vēsturē tā no 11. maija līdz 18. novembrim norisināsies visās trīs valstu galvaspilsētās – Viļņā, Tallinā un Rīgā. Baltijas triennāle ir viens no vērienīgākajiem laikmetīgās mākslas notikumiem Ziemeļeiropā. Kuratora Vinsenta Onorē vadībā 13. Baltijas triennāle attīsta pētījumus par infiltrāciju, pārvietošanos un hibridizāciju kā vienu no ražošanas veidiem, kas apskata teritorialitātes (kultūras un simboliskas) saistībā ar identitātes krīzēm (politiskām, sociālām, personiskām un fiziskām), kas parādās laikmetīgajā estētikā.

13. Baltijas triennāle ir viens no četriem *Kim?* Laikmetīgās mākslas centra organizētajiem laikmetīgās mākslas projektiem Latvijas valsts Simtgades programmas ietvaros. Šī gada februārī tika atklāta izstāde Helsinkos, kuŗas turpinājums būs skatāms Rīgā šā gada aprīlī, kā arī gada nogalē tiks atklāta Latvijas jauno mākslinieku izstāde “Barbars Parīzē”.

LIELĀ TALKĀ 2018

LIELĀ TALKĀ “STRAUMĒNOS”
14. aprīlī no plkst. 10.00

Pulcēšanās Zviedru zālē
Cattorpe Manor Estate, Lilbourne Ln,
Cattorpe, Lutterworth LE17 6DF

Līdz jāņem groziņi pusdienām kā arī ērti apavi un atbilstošs apģērbs;
Būs uz ugunsкура vārīta zupa;

Vakarā balle, kuru spēlēs grupa “Kokteilis”.

Lūdzam iepriekš paziņot par naktsmitnes nepieciešamību.

Visus talkot gribētājus, kuriem piemīt prasmes - celtniecībā, dārzniecībā vai kādā citā nozarē, aicinām pieteikties iepriekš!

Kontaktinformācija:
e-pasts: skolinastraumeni@gmail.com
tālrunis: 07472239849 Miks Vizbulis

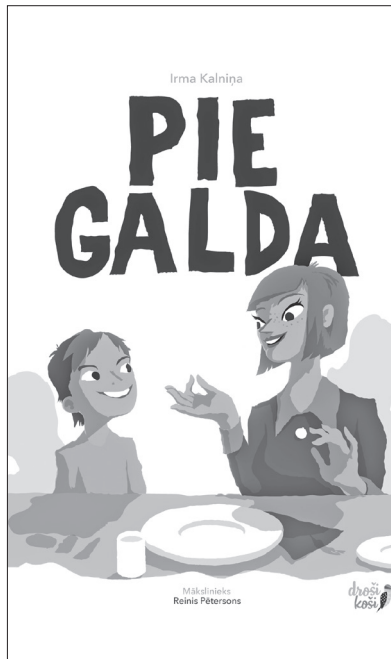
“Pie galda” – labu manieru ceļvedis

Irma Kalniņa aicina apgūt labas manieres no agras bērnības. Nebūs par skādi atkārtot arī mums, lielajiem, pašiem

LIGITA KOVTUNA

Šī grāmata Latvijā ir ļoti pieprasīta, izdota pat papildmetienos, kas ir ļoti labs objektīvais rādītājs – tāpat lasītāji ir novērtējuši gan tās saturu, gan vizuālo noformējumu. Turklāt Latvijas bērni ir tiešām izlūtināti ar skaistām grāmatām. Un ticiet man – Latvijā bērni tiešām ir lieli lasītāji un grāmatu draugi. To varu apgalvot arī pēc savas personīgās pieredzes – visas manas četras mazmeitas lasa un priecājas saņemt dāvanā grāmatas. To zina arī **Irma Kalniņa**, etiķetes un labu manieru speciāliste, kuŗa apmācījusi – un turpina skolot – politiķus, māksliniekus, uzņēmējus un vienkārši interesentus, kas sapratuši, ka laba izskata un uzvedības pamatlikumu pārziņāšana ir ļoti svarīga, dažkārt pat puse veiksmes. Arī pati esmu apmeklējusi Irmas nodarbības un klausījies viņas inteligentajā un pārliecinošajā stāstā. Un, protams, daudz jauna uzzināju. Atziņos, ka, arī kopā ar mazmeitām izlasot šo grāmatu, uzzināju dažu labu jaunu vai atminējos kaut ko piemirstu. Atminos, kā Irma teica kādā nodarbībā: “Ja jūs aizejot nodomāsi – “bet es jau to zināju!” – arī tad mans mērķis būs sasniegts.”

Ko tādu jaunu izlasīju grāmatā “Pie galda”? Pirmām kārtām vēsturiskus faktus par galda kultūras pirmsākumiem, ko autore ir aprakstījusi asprātīgi, precīzi un – galvenais – bērniem tuvā un saprotamā valodā. Irma stāsta jeb raisa sarunu kā laba draudzene, kuŗa vienkārši zina vairāk nekā mazais lasītājs. Dažkārt arī – kā lielais lasītājs. Mans pirmais “atklājums” bija pārsteidzošs, proti, bērnībā vienmēr mums atgādināja: ēšanas laikā nedrīkst runāties, kad ēd, tad “esi kurls un mēms”. Nekā! Tas, izrādās, pat ir nepieklājīgi. Kopīga mielasta laikā piederas arī attiecīgas sarunas, un “lepsēt” klusējot īstenībā ir slikts tonis. Irma atminas no savas bērnības, ka tēvs viņai un brālim pat licis izdomāt, par kādu tematu vakariņās risinās sarunu. Lūk, kā!

Bet izvērtēt grāmatu aicināju īstu ekspertu, grāmatas satura patieso adresātu – septiņus gadus veco pirmklasnieci Karlīnu. (Grāmata paredzēta bērniem no 7 līdz 11 gadu vecumam, bet silti iesaku – lasiet vien! Pie viena arī pamācīsieties, kā vest draudzīgu un nepiespiestu sarunu ar mazo cilvēku.)

Karlīna. Man ļoti patīk grāmata, tajā tik interesanti pastāstīts par dakšiņām, karotēm un salvetēm un par to, kā jāsēž pie galda. Nedrīkst atspiesties uz elkoņiem, uz galda drīkst būt tikai divi kauli – manas rokas locītavas kauls un tas, kas ir uz šķīvja. Man patīk, ka pie galda var runāties.

Vai tu tagad zini, ko kādreiz dari nepareizi?

Karlīna. Salieku vairāk ēdamā, nekā varu apēst. Un citreiz vicinos ar dakšiņu.

Kā tu domā – kāpēc ir tik svarīgi labi uzvesties pie galda?

Karlīna. Ja kāds nesmuki ēd vai čāpstina muti, tad citiem var palikt nelabi. Un ja didās, tad var aizrīties.

Vai tu kādreiz pie galda arī lasi grāmatu vai skaties telefonā?

Karlīna. Man tētis un mamma neatļauj.

Bet vai kādreiz gribas?

Karlīna. Jā, bet es jau zinu, ka neatļaus...

Irma Kalniņa kopā ar mazdēliem grāmatas iznākšanas svētkos...

... un meistarklasē

Ko tu dari, ja tev piedāvā ēdienu, kas negaršo?

Karlīna. Neēdu.

Un nesaki, piemēram, “plē-ē-ē”?

Karlīna. Nē, nesaku, tikai neēdu. Un man nepatīk, ja kāds pie galda muļļājas vai runā ar pilnu muti, ka šķīst pa gaisu.

Ko vēl jaunu tu uzzināji?

Karlīna. Ka restorānā nevajag uzreiz prasīt saldo ēdienu, jo, kad būsim paēduši pusdienas, viesmīlis pats piedāvās. Vispār man ļoti patīk spēlēt “restorānos”, skaisti noformēt ēdienus un piedāvāt citiem, man arī patīk gatavot no īstiem produktiem. Tagad zinu, ka kūka jāēd ar to mazo

dakšiņu. Un ka suši var ēst arī ar pirkstiem.

Kā tev patika zīmējumi? (Grāmatas mākslinieks ir Reinis Pētersons. – L. K.)

Karlīna. Ļoti! Tik interesanti, un daži tik smieklīgi! Kā tas 61. lappusē.

Izlasījām grāmatu, vēl ilgi abas pārrunājām, izvilku galda piederumu kastīti, kas diemžēl ikdienā netiek lietota... Un ar skumju smaidu atcerējos, kā pirmoreiz Parīzes restorānā raudzīju tikt galā ar austerēm, gliemežiem un omāru – galvenokārt, skatoties riņķī, kā citi dara. Neveiklība neļāva pa pilnam izbaudīt šīs de-

likateses, bet kā gan es varēju zināt, ja ne teorijā, ne praksē neko nebiju apguvusi! Turklāt – biju taču augusi laikā (un apstākļos!), kur smalkas manieres un ēšanas kultūras nozīmību saistīja ar mietpilsonību. Manas paaudzes vecmāmiņām Irma Kalniņa ar savu grāmatu noteikti ir sniegusi lielu palīdzību, un par to paldies!

Kas mudināja sarakstīt šo grāmatu? – pajautāju autorei.

Irma Kalniņa. Latvijā es mācu etiķeti un komunikāciju jau 18 gadus. Reiz korporatīvā apmācību starpbrīdī man pienāca klāt kāds no dalībniekiem un pajautāja: “Kalniņas kundze, ir lieliski, ka jūs mācāt par korporatīvām pusdienām, bet, kad pāriešu mājās šovakar, skaidri zinu, ka vakariņu laikā atkal būs cīņa ar manu bērnu par uzvešanos pie galda. Vai jūs, lūdzu, nevarētu uzrakstīt grāmatu par labām manierēm pie galda?”

Kā tas dzīvē bieži notiek, mudinājums nāca no tuva cilvēka: “Irma, dari, neviens cits tik labi tādu grāmatu neuzrakstīs, un ir brīnišķīga izdevēja, kuŗai tu varēsi 100% uzticēties un sadarboties.” Kristīne Morozova, izdevniecības “Droši un Koši” vadītāja kopā ar mākslinieku Reini Pētersonu palīdzēja man īstenot šo ideju. Paliek jautājums – kāpēc es vispār vēlējos ķerties klāt pie rakstīšanas manā vecumā, nebūdam rakstniece. Centos, kā varēju, savas zināšanas nodot tālāk nākamajām paaudzēm, palīdzēt cilvēkiem justies labāk un drošākiem par sevi, celt pašapziņu un vairoto zināšanas par to, kā uzvesties dažādās situācijās, turklāt dabīgi, sirsnīgi, nepārspīlējot. No sirds vēlos, lai mūsu tauta būtu pieklājīga, godīga, iecietīga un labsirdīga. Man ir svarīgi, lai katrs bērns ikvienā ģimenē izaug ar labām manierēm un par labu pilsoni. Tā kā esmu vecmāmiņa, sirdī man vistuvāk ir pašas trīs (šobrīd) mazdēli. Niklāvs – 11; Laris – astoņarpus un Vilis – trīsarpus gadus veci. Laba audzināšana nāk no ģimenes! Neraugoties uz to, vai mēs, vecvecāki, dzīvojam ASV, Kanadā vai Rīgā, ir taču skaisti, ka ar mūsu pieredzi, pacietību un mīlestību mēs varam palīdzēt izaudzināt mūsu mazbērniņus.

Īstenībā “Pie galda” rakstīju kā veltījumu Latvijas Simtgadei.

Zinu, ka pēc jūsu meistarklasēm Latvijā ir liels pieprasījums – vai priecājaties par to un kā tiekat galā?

Man prieks, ka Latvijā vecāki ļoti vēlas, lai viņu atvasītēm būtu labas manieres! Ir jauki, ka audzināšanas stundā mani aicina novadīt apmācības par galda kultūru un manierēm, jau sākot no 3. klases. Rikoju nodarbības, tā sauktās meistarklases tēviem un dēliem. Aprīlī Jūrmalā, *Baltic Beach Hotel*, rīkosim nodarbības bērniem kopā ar vecākiem, kuŗās runāsim par labu uzvedību pie galda, restorānā, mājās un ciemos.

Karlīna apgūst kūkas ēšanu

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Baltijas valstu prezidenti Vašingtonā tiek ar Trampu

//Foto: REUTERS/LETA

3. aprīlī Latvijas prezidents Raimonds Vējonis piedalījās trīs Baltijas valstu prezidentu un ASV prezidenta Donalda Trampa apspriedē Vašingtonā. Pirms tikšanās Vējonis teica, ka "samītā, kas veltīts Baltijas valstu Simtgadei, plānots pieņemt deklarāciju, kurā sagaidām spēcīgu politisku vēstījumu attiecībā uz ASV atbalstu Baltijas valstu drošībai un aizsardzībai. Samīta laikā plānots iezīmēt turpmāko Baltijas valstu un ASV sadarbību, īpaši drošības un aizsardzības jomā, kā arī sadarbību ekonomikā, enerģētikā, izglītībā un citās jomās," uzsvēra Vējonis.

"Tas ir ļoti ievērojams notikums, kas varbūt notiek tikai dažas reizes gadsimtā," uzsvēra Latvijas vēstnieks ASV Andris Teikmanis. Kopš iepriekšējās Amerikas – Baltijas chartas pagājuši 20 gadi. Lai arī bijušas tikšanās ar ASV viceprezidentiem, kā arī ASV prezidenti ciemojušies Baltijas valstīs, šāda līmeņa tikšanās ir kas īpašs.

Pēc tikšanās Valsts prezidents piedalījās arī kopīgā trīs Baltijas valstu prezidentu un ASV prezidenta preses konferencē, bet vēlāk Vējonis piedalījās ASV un trīs Baltijas valstu biznesa forumā un ASV bāzētās domnīcas *Atlantic Council* organizētajās darba vakariņās.

Ekumeniskajā Krusta ceļā aizlūdz par mieru pasaulē

Ikgadējais ekumeniskais Krusta ceļš Rīgā, kas tradicionāli norisinās Lielajā piektdienā, šogad bija veltīts kristiešu vienotības apliecinājumam. Krusta ceļš sākās no Svētā Jēkaba katedrāles uz Doma baznīcu Vecrīgā. Tas šogad pulcēja dažādu konfesiju un reliģisko pārliecību, kā arī atšķirīgu sociālo pieredzi un dažādu tautību cilvēkus. Uzzrunātie iedzīvotāji sacīja, ka šogad vēlas aizlūgt par mieru pasaulē.

Ar dziesmu un vārdiem "Dievs, apžēlojies, jo mēs esam grēcīgi" tika atklāts ikgadējais Krusta ceļš Rīgā. Pirmo uzrunu sanākušajiem teica Jēkaba katedrāles archibiskaps Zbignevs Stankevičs. "Šis Krusta ceļš, kā mēs zinām, tā ir Lielā piektdiena. Tā ir viena no tām dienām, kurās beidzas ar augšāmcelšanās ritu. Tāpēc uz šo Krusta ceļu vienmēr ir jāskatās Lieldienu jeb augšāmcelšanās perspektīvā," sacīja Stankevičs. Pamatvēsts, par ko cilvēki piektdien vēlas aizlūgt, ir miers visā pasaulē. Tieši šogad, Latvijas Simtgadē, kā Krusta ceļa tema izvēlēta cieņa un tautas at-

jaunošanās, atskatoties uz valsts Simtgadi un domājot par Latviju nākotnē. Tāpat aktualizētas tādas temas kā piedošana, mīlestība un ticība.

Krusta ceļa gājēji apmeklēja Valsts prezidenta pili un Svētā Gara torni, Okupācijas muzeju, Brīvības pieminekli un citus objektus Rīgas centrā un Vecrīgā. Visa gājiena laikā viņus pavadīja auto, kas atskaņoja garīgo mūziku. Sanākušo vidū bija ne tikai latvieši, bet arī ārzemnieki. Paralleli Krusta ceļam Vecrīgā savs Krusta ceļš bija arī Sarkandaugavā esošajai Kristus Karaļa draudzei.

Andrejam Osokinam piešķirts Londonas Karaliskās mūzikas akadēmijas apbalvojums

Londonas Karaliskā mūzikas akadēmija (turpmāk – Akadēmija) piešķirusi latviešu pianistam Andrejam Osokinam Akadēmijas Asociētā biedra statusu (*ARAM*). Ar šo goda apbalvojumu Akadēmijas vadības padome apbalvo tikai tos bijušos Akadēmijas studentus, kuri sasnieguši izcilību mūzikā, kā arī snieguši nozīmīgu ieguldījumu mūzikas jomā. Apbalvošanas ceremonija, kurā tiks pasniegti Akadēmijas goda apbalvojumi, notiks 2018. gada maijā.

"Esmu ļoti pagodināts saņemt šo prestižo apbalvojumu un par tik augstu vērtējumu gan par maniem sasniegumiem konkursos, gan koncertos, ko sniežu tādās slavenās zālēs kā Berlīnes Filharmonija, Karaliskā Festivāla zāle un citas. Laiks, ko pavadīju Karaliskajā mūzikas akadēmijā Londonā, bija pārpildīts ar dažādiem notikumiem, uzstāšanās un pārbaužu rezultātiem. Te iepazīnu daudzus mīļus draugus un gudrus mentorus. Šis laiks vienmēr paliks atmiņā ar savu īpašo noskaņojumu un gaisotni, ar neskaitāmām meistartiklēm un koncertiem, ko nopelnīju pats vai vēroju klausītāja lomā," sacīja pianists.

Andrejs Osokins 2011. gadā ar izcilību ieguvis Londonas Karaliskās mūzikas akadēmijas maģistra gradu, saņemot arī īpašu *Dip RAM* apbalvojumu par lieliski sniegtu nobeiguma koncertu.

29. martā, Kultūras pili "Ziemeļblāzma" Rīgā, Andrejs Osokins piedalījās skaistākās amerikāņu kino mūzikas izrādes "Pēc pusnakts/*After Midnight*" Latvijas tūres nobeiguma šovā, savukārt 14. aprīlī pianists sniegs solo koncertu Berlīnē Vācijā. Tam sekos vairākas uzstāšanās ar orķestri Latvijas un ārvalstu festivālos, to skaitā Ludviga van Bēthovena klavierkoncertu maratons festivālā *Altmark Festspiele*, kas norisināsies jūnijā beigās Vācijā. Andrejs Osokins plūcis laurus pasaules nozīmīgākajos starptautiskajos pianistu konkursos – A. Rubinšteina

konkursā Telavivā, M. Longas un Ž. Tibo konkursā Parīzē, Lidsas konkursā, Karalienes Elizabetes konkursā Briselē, kā arī saņēmis Latvijas Lielo mūzikas balvu. Pianists regulāri uzstājas prestižākajās Eiropas koncertzālēs. Koncertējis kopā ar Beļģijas Nacionālo simfonisko orķestri, orķestri *Kremerata Baltica*, Francijas Radio filharmonijas orķestri, Mančestras *Hallé* Simfonisko orķestri, Braitonas Filharmonijas orķestri, Dublīnas Nacionālo simfonisko orķestri, sadarbojoties ar mūsdienu izcilākajiem diriģentiem. Ierakstīti un izdoti divi Andreja Osokina solo albumi.

Enciklopēdija par nozīmīgākajām personām Latvijas medicīnas vēsturē

Latvijas valsts Simtgades programmā Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs izveidojis interaktīvu virtuālo enciklopēdiju, kas veltīta simts nozīmīgām personām Latvijas medicīnas vēsturē. Šajā enciklopēdijā ir iespējas iepazīties gan ar biografisko, gan vizuālo materiālu un gūt padziļinātu izpratni par Latvijas medicīnas vēsturi un tās izcilākajām personībām.

//Foto: Medicīnas vēstures muzejs

Izcilības Latvijas medicīnā ir bijušas gan iepriekš, gan arī šodien. Tāpēc enciklopēdijas izveides mērķis ir ne tikai veicināt medicīnas vēstures izpēti, bet arī popularizēt nacionālās vērtības un sasniegumus šodien. Projekta autori uzsver, ka virtuālā enciklopēdija ir ilgaicīgs un interaktīvs projekts, proti, tajā ikviens lietotājs var sniegt atgriezenisko saiti ar enciklopēdijas sastādītājiem, sniegt ieteikumus, papildinājumus un komentārus. Virtuālajā enciklopēdijā mediķu biografiju autors ir akademiķis Arnis Viksna, savukārt vizuālie materiāli ir no Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja krājuma. Virtuālā enciklopēdija apskatāma saitē: www.ieverojamimediķi.lv.

Izsludināti likuma grozījumi pakāpeniskai pārejai uz mācībām latviešu valodā

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 1. aprīlī izsludināja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas paredz pakāpenisku pāreju uz mācībām latviešu valodā. Attiecīgā publikācija atrodama oficiālā izdevuma *Latvijas Vēstnesis* 2. aprīļa laidienā.

//Foto: LETA

Pēc Valsts prezidenta preses padomnieces pienākumu izpildītājas Kristīnes Kļavenieces informāci-

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

INDIJA. 24. martā Simtgades svinību ietvaros ar Latvijas dalību Ņūdeli Starptautiskajā filmu festivālā (*Habitat International Film Festival*) tika atklātas "Latvijas Filmu dienas Indijā". Festivālā tiek izrādītas divas latviešu 2017. gada filmas – režisora Aika Karapetana filma "Pirmdzimtais" un režisores Astras Zoldneres dokumentālā filma "Melleņu gari". Atklājot "Latvijas Filmu dienas Indijā", klātesošos ar uzrunu sveica Latvijas vēstnieks Indijā Aivars Groza un Nacionālā kino centra vadītāja Dita Rietuma, kurā projekta ietvaros viesojās Indijā. Vēstnieks savā uzrunā izteica pateicību festivālam, kas ļauj Latvijas Simtgades ietvaros iepazīstināt Indijas publiku ar Latvijas kino. Viņš uzsvēra, ka līdzās aktīvam politiskajam dialogam (Latvijas Republikas Ministru prezidenta vizīte Indijā 2017. gada novembrī) un pieaugošajam indiešu studentu skaitam Latvijas augstskolās, būtiski attīstīt abu valstu kultūras sakarus un "Latvijas Filmu dienas" Indijā lieliski kalpo šim mērķim.

ĒGIPTĒ. Martā notikušā Kairas Starptautiskā gadatirgus (*Cairo International Fair*) ietvaros pirmo reizi Ēģiptē tika piedāvāti vasaras ceļojumi uz Latviju. Ceļojumu programmas uz Latviju vasaras sezonā piedāvās vairākas Ēģiptes tūrisma kompānijas. Tūrisma firmu pārstāvji uzsvēra, ka Latvijas atrašanās vieta Baltijas jūras valstu reģiona centrā, prāmju satiksme uz Stokholmu, daudzveidīgais rehabilitācijas, SPA un atpūtas vietu piedāvājums Jūrmalā, kā arī Latvijas daba un skaistā Rīgas vecpilsēta Ēģiptiešu ģimenēm ir jauns un interesants ceļojumu mērķis ar būtisku potenciālu. Ceļotāji no Ēģiptes tradicionāli izvēlas apmeklēt Rietumeiropas valstu galvaspilsētas, taču arvien lielāku interesi izraisa jauni galamērķi Eiropā. Izstrādātie ceļojumu maršruti ir Ēģiptes tūrisma uzņēmumu vizītes Latvijā 2017. gada 16. – 19. septembrī rezultāts. Vizīte notika pēc vēstniecības Ēģiptē ierosinājuma sadarbībā ar Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju (ALTA) un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) ar mērķi veicināt Latvijas tūrisma piedāvājuma atpazīstamību un piesaistīt tūristus no Ēģiptes.

UZBEKISTĀNA. 28. un 29. martā Taškentā norisinājās Uzbekistānas standartizācijas, metroloģijas un sertifikācijas aģentūras *Uzstandard* rīkota konference, kurā Uzbekistānas lauksaimniecības produkcijas ražotāji un eksportētāji tika iepazīstināti ar starptautisko, tai skaitā arī Latvijas, lauksaimniecības praksi un pieredzi, kā arī pasākumiem lauksaimniecības produkcijas eksporta veicināšanai. Konferencē atklāšanā Uzbekistānas ārējās tirdzniecības ministrs Džamsīds Hodžajevs norādīja, ka Uzbekistāna plāno atvieglot muitas procedūras un izveidot "zaļo koridoru" uz Baltijas valstīm augļu un dārzeņu eksporta apjomu uz Eiropu palielināšanai. Šim nolūkam ir svarīga lauksaimniecības produkcijas standartizācija un sertifikācija. • Taškentā startēja Latvijas Simtgadei veltīts autobrauciens ar vēsturiskiem spēkratiem Taškenta – Rīga. Braucēju komanda no Latvijas ar vēsturiskiem spēkratiem devās ceļā no Latvijas vēstniecības Uzbekistānā. Pārbrauciena finišs plānots 9. aprīlī pie Uzbekistānas vēstniecības Rīgā. Brauciena īsteno uzņēmēju un mākslinieku grupa no Latvijas un Uzbekistānas – Jānis Mozga, kurš ir arī idejas autors, Uldis Batarags, Jurijs Konovalovs, Nauris Jonass, Andrejs Samuiliks, Andris Kulbergs, Lauris Boss, Ralfs Kirštuks, kā arī mūziķi no grupas "Prāta Vētra" Jānis Jubalts un Māris Michelsons. Plānotais brauciena garums ir 5 700 km, ilgums 10 dienas. Autobraucēji dodas uz Rīgu ar četriem spēkratiem – diviem LADA-2101 (1979. gads un 1974. gads), GAZ-24 (1974. gads) un *Opel Rekord* (1979. gads). Autobraucienam atbalsta Latvijas, Uzbekistānas un starptautiski uzņēmumi. Brauciena mērķis ir stiprināt Latvijas un Uzbekistānas sadarbību, veicināt abu valstu tūrisma saites, kā arī svinību gadā nest Latvijas vārdu pasaulē.

jas, Vējoņa skatījumā mācības vidusskolā latviešu valodā nodrošinās vienlīdzīgas iespējas visiem jauniešiem iegūt kvalitatīvu izglītību un veidot savu dzīvi Latvijā, lai šeit studētu un strādātu. "Tas veidos saliedētāku sabiedrību un stiprāku valsti," pārliecināts ir Valsts prezidents. Turpmāk bērniem aizvien būs iespēja apgūt ar mazākumtautību identitāti un kultūru saistītus mācību priekšmetus, izkopt savas saknes un daudzveidīgi attīstīt personību, kā arī nozīmīgu mācību priekšmetu daļu pamatskolā un sākumskolā apgūt dzimtajā valodā. Valsts prezidents iepriekš norādīja, ka katras valsts primārais pienākums ir aizstāvēt savus tautiešus, tādēļ Krievijas Ārlietu ministrijai paziņojumu, ka grozījumi par pakāpenisku pāreju uz mācībām latviski pasliktinās Latvijas un Krievijas divpusējās attiecības, var komentēt tikai pati Krievija. "Šis Krievijas Ārlietu ministrijas paziņojums nekādā mērā neietekmēs manu lēmumu un Lieldienās plānoju parakstīt un izsludināt šos grozījumus," jau iepriekš bija solījis

Valsts prezidents. Pirms tam partijas *Saskaņa* Saeimas frakcijas deputāti bija vērsušies pie Vējoņa ar lūgumu neizsludināt parlamentā pieņemtos grozījumus divos likumos.

Vēstnieks Andris Teikmanis ASV

27. un 28. martā Latvijas vēstnieks ASV Andris Teikmanis viesojās Detroitā, Mičiganas pavalstī. 27. martā vēstnieks tikās ar Mičiganas pavalsts gubernātoru Riku Snaideru (*Gov. Rick Snyder*).

Sarunā ar gubernātoru vēstnieks atzīmēja vēlmi paplašināt Latvijas un Mičiganas sadarbību papildus izcilajai sadarbības pieredzei militārajā un drošības jomā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Jau kopš 1992. gada notiek cieša Latvijas Bruņoto spēku un Mičiganas Nacionālās gvardes sadarbība, kuņas pamatā ir gan kopīgas militārās apmācības, gan cieša sadarbība ar Zemessardzi. Gubernators piekrita, ka jāstiprina valsts un privātā sektora partnerības ekonomikas, kultūras un iedzīvotāju sadarbības jomās. Kā īpašas jomas gubernators uzsvēra informācijas tehnoloģijas un jaunuzņēmumus. 27. martā vēstnieks pasniedza Triju Zvaigžņu ordeni bijušajam ASV senātoram no Mičiganas pavalsts Karlam Levinam (*Sen. Carl Levin*). Triju zvaigžņu ordeņa lielvirsnieks Levinš 36 gadus pavadījis ASV Senātā un ļoti aktīvi iesaistījies par politiku neatzīt Baltijas valstu prettiesisko iekļaušanu PSRS. Senātors amatā pavadīja kopumā sešus termiņus laikā no 1979. gada līdz 2015. gadam. Pēc neatkarības atjaunošanas viņš turpinājis atbalstīt Baltijas valstis, Krievijas armijas izvešanu, finansējuma nodrošināšanu Skrundas lokatora demontāžai, kā arī atbalstījis Baltijas valstis ceļā uz dalību NATO. Augstais apbalvojums tika pasniegts svinīgos apstākļos Latvijas goda konsulātā Mičiganā, klātesot Levina kundzei Barbarai, goda konsulam Andrim Lācim un Detroitas latviešu kopienai. Savukārt, 28. martā vēstnieks Teikmanis tikās ar Oaķlendā pašvaldības (*Oakland County*) vadību, ar kuņu pārrunāja iespējas ciešākai ekonomiskai sadarbībai. Kā viena no idejām tālākai sadarbībai būtu sadraudzības pilsētu kustības atbilstība ar kādu Latvijas pašvaldību un Mičiganas pašvaldībām.

Ārlietu ministrija aicina atbalstīt 117 vēlēšanu iecirkņu izveidi ārpus Latvijas

13. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

23. martā Viņē Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalījās Eiropas Latviešu apvienības (ELA) rīkotajā seminārā "Ceļā uz 2018. gada Saeimas vēlēšanām" un informēja par Ārlietu ministrijas iesaisti un atbalstu Saeimas vēlēšanu organizēšanā ārvalstīs. Seminārs notika pirms ikgadējās ELA biedru kopsapulces, un tajā piedalījās ELA pārstāvji, Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdis Arnis Cimdars, Latvijas vēstniece Austrijā Veronika Erte un citu Latvijas institūciju pārstāvji un interesenti. Ārlietu ministrija ir gandarīta par lielo diasporas aktivitāti, izsakot gatavību iesaistīties 13. Saeimas vēlēšanu iecirkņu organizēšanā un piedalīties iecirkņu komisiju darbā. "Pateicoties diasporas organizāciju aktīvai iesaistei, var izveidot tik daudz iecirkņu ārpus Latvijas pārstāvniecību telpām," sacīja Z. Kalniņa-Lukaševica.

Ārlietu ministrija ir atbildīga par vēlēšanu organizēšanu ārvalstīs. Saskaņā ar Saeimas vēlēšanu likumu vēlēšanu iecirkņus ārvalstīs pēc Ārlietu ministrijas priekšlikuma Centrālā vēlēšanu komisija izveido Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās vai citās šim nolūkam piemērotās telpās. Saeimas vēlēšanās 2011. gadā ārvalstīs tika izveidoti 77 iecirkņi, savukārt 2014. gadā – 98. Tagad saņemti priekšlikumi par 117 iecirkņu izveidi, kas ir par 19 iecirkņiem vairāk nekā 2014. gadā. Lai izvietotu 73 iecirkņus ārpus Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību telpām, telpu īrei ir nepieciešami aptuveni 6800 EUR.

Izsludināti pasu stacijas izbraukumi uz Bostonu, Losandželosu un Sietlu
Latvijas vēstniecība ASV izsludina mobilās pasu stacijas izbraukumus un iespēju atjaunot Latvijas pasi (arī elektronisko personas apliecību jeb eID karti), tādējādi sagatavojoties arī 13. Saeimas vēlēšanām 2018. gada 6. oktobrī.

Pasu stacija Bostonā, Losandželosā un Sietlā

Bostona. Mobilās pasu stacijas izbraukums uz Bostonu (Masačūsetsas pavalsti) notiks **27. un 28. aprīlī** Bostonas latviešu trimdas draudzes telpās (*Latvian Lutheran Church of Boston*). Adrese: 58 Irving St. Brookline, MA 02445. Pieteikšanās līdz 15. aprīlim. **Losandželosa.** Mobilās pasu stacijas izbraukums uz Losandželosu (Kalifornijas pavalsti) notiks **29. un 30. maijā** Latviešu sabiedriskajā centrā (*Latvian Community Center Los Angeles*). Adrese: 1955 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039. Pieteikšanās līdz 13. maijam. **Sietla.** Mobilās pasu stacijas izbraukums uz Sietlu (Vašingtonas pavalsti) notiks **1. un 2. jūnijā** Sietlas Latviešu Eņģēliski Luteriskās draudzes telpās (*Seattle Latvian Evangelical Lutheran Church*). Adrese: 11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125-4726. Pieteikšanās līdz 13. maijam.

Vaira Viķe-Freiberga Latvijas valsts Simtgades diskusijās Londonā un Edinburgā

27. un 28. martā Dr. Vaira Viķe-Freiberga, bijusī Latvijas Republikas Valsts prezidente (1999 – 2007) un tagadējā pasaules valstu lideru alianses "Madrides klubs" prezidente viesojās Apvienotajā Karalistē, lai piedalītos Latvijas valsts Simtgades sarīkojumos Londonā un Edinburgā. Sarīkojumi bija

veltīti Latvijas valsts pamatvērtībām – brīvībai, demokrātijai un vienlīdzībai.

27. martā notika Latvijas vēstniecības un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) rīkota diskusija, kuņas ietvaros Dr. Viķe-Freiberga kopā ar Dr. Sergeju Gurievu, ERAB galveno ekonomistu un profesoru Parīzes Politikas zinātņu centrā (*Sciences Po Paris*) un Aleksiju Latortū, ERAB Korporatīvās stratēģijas direktori diskutēja par tēmu "Sievietes, attīstība un demokrācija". Sarunā tika skarts ļoti plašs jautājumu loks – sākot ar latviešu nācijas un Latvijas valsts veidošanos, līdz pat jauno tehnoloģiju un mākslīgā intelekta ietekmei uz dzimumu līdztiesības un citiem jautājumiem. Dr. Viķe-Freiberga skaidroja sociālās stigmatizācijas mehānismus un to negatīvo ietekmi uz sabiedrības attīstību. 28. martā Dr. Viķe-Freiberga Edinburgas universitātē uzstājās ar Latvijas valsts Simtgadei veltītu lekciju "Vērtības un demokrācija mūsdienu pasaulē". Dr. Viķe-Freiberga skaidroja latviešu tautas vietu Eiropas civilizācijas un vērtību attīstības kontekstā. Gadsimtiem apspiestā latviešu tauta spēja saglabāt savas vērtības un morālos principus. 1918. gadā tā izmantoja unikālo vēsturisko iespēju izveidot demokrātisku un vienlīdzības principā balstītu valsti, izcīnot brīvību un starptautisko atzīšanu. Latviešu tauta pat smagākajos brīžos ir saglabājusi attieksmi pret cilvēku kā vērtību. Prezidente akcentēja, ka vēl viens principiāli svarīgs aspekts ir integritāte jeb spēja jebkuros apstākļos pieturēties pie savām vērtībām un morālajiem principiem, kas nodrošina gan tautas, gan individu vērtību saskaņību un viengabalainību. Diskusija Edinburgā aizsāka Latvijas valsts Simtgades svinības Skotijā; to rīkoja Latvijas vēstniecība Apvienotajā Karalistē un Latvijas goda konsuls Skotijā Džons Makgregors sadarbībā ar Edinburgas universitāti.

Diasporas likumam ir jābūt kvalitatīvam

24. un 25. martā Viņē notiekošajā Eiropas Latviešu apvienības (ELA) biedru organizāciju ikgadējā kopsapulcē Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica ziņoja par Diasporas likuma izstrādes gaitu un Ārlietu ministrijas ikdienas sadarbību ar diasporas organizācijām. Šogad kopsapulces dalībniekus uzņēma Latvijas vēstniecība Austrijā. Sapulce tika rīkota ar tautiešu Austrijā un Latviešu biedrības Austrijā atbalstu. Latvijas valsts Simtgades zīmē tika apspriestas diasporas organizāciju turpmākās darbības prioritātes un sadarbība ar Latviju.

Z. Kalniņa-Lukaševica sarunā ar kopsapulces dalībniekiem uzsvēra, ka Diasporas likuma izstrādē svarīga loma ir diasporas organizāciju iesaistei, lai nodrošinātu, ka likums ir praktisks un atbilst reālajām vajadzībām. Parlamentārā sekretāre pauda pateicību par ciešo sadarbību un diasporas pārstāvju ieguldīto darbu likumprojekta priekšlikumu izstrādē. Kopsapulcē viesu statusā piedalījās arī

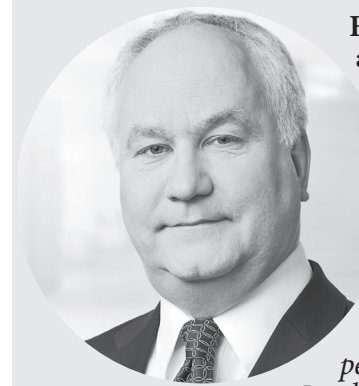
SPILGTS CITĀTS

Nebūt piesietam pie galda ar zelta ķēdi...

Žurnālā *IR Nauda* plaši pazīstamais advokāts un biznesa cilvēks **Filips Kļaviņš** stāsta par savu dzīvi pēc pārcelšanās no Amerikas uz vecāku dzimteni Latvijā. Tagad viņš ir vadošais partneris vienā no lielākajiem Baltijā birojiem *Ellex Klavins* un lepojas, ka ar savu profesionālo darbību var balstīt tiesiskumu.

Filips, Otrā pasaules kara bēgļu bērns, skaļos vārdos nerunā par saknēm Latvijā un patriotismu. Vai par kultūrsoku, kas labklājīgas Amerikas vidusšķiras atvasei bija jāpiedzīvo vecāku dzimtenē 90. gadu sākumā.

1989. gadā uz astoņiem mēnešiem ierodoties Latvijā, lai lasītu lekcijas studentiem universitātes Juridiskajā fakultātē, jaunais profesionālis bija tikai paņēmis pauzi prestižajā Ņujorkas advokātu birojā *Baker & McKenzie*. Taču izlēma palikt, 1992. gadā kopā ar Sanfrancisko uzaugušo Raimonu Slaidiņu atvēra savu advokātu biroju, vienu no pirmajiem atjaunotajā Latvijas Republikā. Ar 60 darbiniekiem tas tagad ir valsts lielāko advokātu biroju trijniekā, *Ellex* grupas uzņēmumos Lietuvā un Igaunijā strādā vēl 120 kolēģu.

Filipam Kļaviņam tika jautāts, kā būtu attīstījies karjēra, ja būtu palicis Amerikā?

Grūti pateikt. Es ļoti uzticos sev, zinu, ka es būtu veiksmīgs. Tur biju jau pietiekami ilgi – piecus gadus – nostrādājis lielos advokātu birojos. Un redzēju arī tādus lietas, kas man nepatika. Ka cilvēks ir tikai skrūvīte mašīnē. Lielos birojos Ņujorkā partneri nereti bija kopā tikai tādēļ, lai pelnītu naudu. Tur 200 partneri ir rutīna, ārvalstu advokātu birojos var būt arī 1000.

Būt piesietam pie galda ar zelta ķēdi, kā saka Amerikā, jeb darīt darbu, kas tev nepatīk, bet pelnīt milzīgu naudu – nekādā gadījumā! Latvijā bija tik interesanti! Sākotnēji nepelnīju ne tuvu tam, ko Ņujorkā. Un arī tagad noteikti nepelnu tik daudz, cik būtu varējis, ja turpinātu advokāta karjēru tur. Bet skaidri varēja redzēt, ka te ir augšanas potenciāls. Liels jautājums, vai Ņujorkā būtu tāds gandarījums darbā, kāds man ir Latvijā.

Vienmēr saku – paradoksālā veidā likās, ka man Latvijā bija kāda priekšrocība. Uzņēmēji sāka komerciāli darboties ar Rietumu tirgu. To pazinu labāk nekā Latvijas advokāti, kas bija spiesti strādāt padomju sistēmā.

Es un citi advokāti, arī [vēlākais partneris advokātu birojā] Raimonds Slaidiņš, kopā taisījām ļoti agrīnu likumu terminoloģijas vārdnīcu, kur terminus mēģinājām nevis burtiski, bet jēdzīgi pārtulkot angļiski un latviski. Ilgs un interesants process.

Esmu tik laimīgs, ka gadījās tik labs partneris! Esmu no Ņujorkas, Raimonds – no Sanfrancisko, satikāmies tikai Latvijā, Ārlietu ministrijā. Sadraudzējamies, apmainījāmies domām par nākotnes plāniem – Amerikā vai Latvijā? Tā arī palikām te.

Vecajā Eiropā atšķirībā no Latvijas tomēr uz birokrātiskiem noteikumiem skatās cilvēciski. Latvijā, ja saskata kādu pārkāpumu – uzreiz sods! Esam kāri uz pāršanu, sišanu, sodīšanu.

Ņujorkā, kad iet iekšā metro, ir barjēras. Samaksā, ej cauri. Kad biju Maskavā, atceros, barjēras bija vaļā. Un, ja tu nemaksā, tās tev tūlīt sit, kad ej cauri. Atšķirīga pieeja (Smejas).

Tikai te, Latvijā, ir bailes sodīt pašas lielākās zivis.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Kultūras ministrijas, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Latviešu valodas aģentūras pārstāvji, kā arī Latvijas vēstniece Austrijā Veronika Erte un Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Atis Sjanīts.

Atklāta *airBaltic* tiešā aviosatiksmē starp Rīgu un Gdaņsku

27. martā Polijas pilsētas Gdaņskas lidostā tika atklāta aviokompanijas *airBaltic* tiešā avioliņija starp Rīgu un Gdaņsku. Sarīkojumā piedalījās Gdaņskas pašvaldības un biznesa pārstāvji, kā arī Latvijas un Polijas žurnālisti. Uzrunu tajā teica *airBaltic* un Gdaņskas lidostas pārstāvji, kā arī Latvijas vēstnieks Polijā Edgars Bondars.

Jaunā avioliņija palīdzēs tās pasažieriem ne tikai ātri un ērti nokļūt no Gdaņskas līdz Latvijas galvaspilsētai, bet arī tranzītā caur Rīgas lidostu – tālāk uz vairāk nekā 60 galamērķiem Eiropā, NVS valstīs un Tuvajos Austrumos.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Ja tā labi padomā, tad Vladimira Putina faktiski vienpersonisko režīmu diezgan trāpīgi varētu raksturot ar vārdu "cēzarisms". Sākot ar Jūliju Cēzaru, senajā Romā gadsimtu gaitā mainījās imperatori, kuŗi bieži vien netika ievēlēti, bet dažu karavadoņu iecelti jeb "proklamēti". Viņi rīkojās patvaļīgi, bija untumaini, atriebīgi, lieluma mājās apsēsti, loloja un mainīja favorītus un pretiniekiem vai iedomātiem sāncensiem prata sariebt, liekot darbā gan dunci, gan indi...

Cēzarisms patiešām raksturo Krievijas Federācijas prezidentu Vladimiru Putinu, kurš nu tiek

titulēts gan kā "valsts galva", gan kā "nācijas līderis".

Ļoti simboliska un ļauna vēstoša bija Putina uzstāšanās 18. marta vakarā, kad, žilbinošu starmešu gaismā stāvēdams uz tribīnes Manēžas laukumā, uzvarēja pozā viņš aizrāvās līdz auriem, un visu pasauli aplidoja fotogrāfija, kad viņš kliegdam ļoti atgādina pagājušā gadsimta oratorus Berlīnē un Romā. Amerikāņu laikraksts *Washington Post* šo izteiksmīgo bildi komentē ar uzrakstu: "Hear me roar" – klausies manu rēcienu.

Uzsitot sev cenu, Putins savu kārtējo uzrunu Federācijas padomes locekļiem, kā zināms, illus-

trēja ar videofilmām, biedējot Rietumus ar "vēl nebijušiem" rakšu kompleksiem, ko angļiski dēvē par "doomsday weapons". *Doomsday* – tā ir pasterdiena...

Un tīri vai cēzarisks neprāta darbs – Sergeja Skripaļa noindēšana Solsberijā. Lielbritānijas valdība sakumā norādīja, ka Krievijas vainai "ir augstākā varbūtības pakāpe", bet drīz vien precizēja: "Krievijas vaina ir pilnīgi neapšaubāma." Šim Lielbritānijas paziņojumam sekoja patiešām lielisks Rietumu solidaritātes apliecinājums – kolektīva, var teikt, Krievijas diplomātu izraidīšana. Brīdī, kad top šis rindi-

ņas, mani iepriecina ziņa, ka Moldova, kas neietilpst ne NATO, ne Eiropas Savienībā, izraida trīs Krievijas diplomātus, ignorējot šīs valsts prokremliskā prezidenta Dodona protestus.

Trāpīgi un dzēlīgi Vladimiru Putinu raksturojuši franču filosofs, publicists Bernārs Anri Levī un amerikāņu žurnālists, Pulicera prēmiju laureāts Tomass Frīdmans, atgādinot šim "cēzaram vai caram" gan Malaizijas pasažieru lidmašīnas notriekšanu, gan Litviņenko noindēšanu 2006. gadā.

Diemžēl man te nākas pieminēt arī Aleksandru Gilmanu, kuŗš *DELFI* krievvalodīgajā portālā

nācis klajā ar rakstu "Skripaļa lieta un Beilisa lieta". Rīdzinieks Gilmans ir putiniskāks par Putinu, apgalvodams, ka neesot nekādu pierādījumu Krievijas vainai Skripaļa lietā. Viņš vaino Rietumus pretkrieviskā histērijā un uzdrošinās salīdzināt Skripaļa lietu ar 1911. – 1913. g. Beilisa prāvu (par kuŗu rakstīja nelaiķis Grūtups). Šai sakarībā glumais Gilmans apgalvo, ka Rietumu vērsšanās pret Krievijusotradaantisemitismam.

Un man, jūdam, nākas konstatēt, ka gan Bernārs Anri Levī, gan Tomass Frīdmans, gan – diemžēl – glumais Gilmans etniskā ziņā ir mani tautieši...

Nāk prātā Romas imperatori

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

SALLIJA BENFELDE

Protams, bez sistēmas jeb lietu, likumu un principu zināmas kārtības juceklis vien sanāk, bet pēdējā laikā Latvijā aizvien biežāk un gluži pamatototi, raugoties, kas un kā notiek dažādās jomās, tiek runāts par sistēmu. Proti – vai nu sistēma cilvēku pakļauj, vai arī salauz un izmet. Tiek runāts par "sistēmas bērniem", ar to domājot bērnamu bērņus, kuŗi tiek padarīti par nozāļotiem un pastāvīgi dzīvot nespējīgiem cilvēkiem, jo sistēmai tā ērtāk. Tiek runāts par valsts pārvaldes, veselības aprūpes un tiesiskuma sistēmu, kuŗa bieži vien darbojas, lai nodrošinātu savu pastāvēšanu, un nevis cilvēkiem, kuŗiem tā radīta.

Sistēmu nevar mainīt daži cilvēki, tādēļ ir vajadzīgi jauni cilvēki un partijas, kuŗas nav pie varas gadu desmitus. Šoruden ir Saeimas vēlēšanas, un vai tiešām atkal balsosim par bijušajiem komunistiem un pensionāriem? Vai atkal balsosim par deputātu kandidātiem, kuŗi varbūt ir labi un jauki cilvēki, bet kuŗiem būtu laiks aiziet no politikas skatuves? Droši vien neviens neapstrīdētu to, ka firmā, kuŗa modelē apģērbus jauniešiem vai gatavo reklāmas kampaņas jauniešu precēm, nav jāstrādā pensijas vecuma cilvēkiem, jo, par spīti pieredzei, domāšanas veids un skatījums uz lietām atšķiras. Tad kāpēc domājam, ka pensionārs un bijušais padomju laika funkcionārs ir gana labs ministrs Latvijai šodien?

Ja ministrija lāgā netiek galā ar Rīgas domes (Nila Ušakova un Andra Amerika) savdabīgo izpratni par likumiem un valsti, kuŗā tā strādā, tad varbūt kaut kas nav gluži lāgā ar tik ļoti it kā patriotiski noskaņoto ministriju?

Domnīcu eksperti, pētnieki un politiologi saka, ka tik mainīgajā laikā Latvijai ir jāprot saredzēt savas nākotnes iespējas, protams, nezaudējot savas nacionālās kultūrvēsturiskās vērtības. Tādēļ Saeimas vēlēšanās, manuprāt, ir pē-

dējā iespēja raudzīties pēc jauniem cilvēkiem un partijām, lai sistēma mūs visus galu galā "neapritu".

Un vēl – pirms Saeimas vēlēšanām vēlēti tiek brīdināti par kiberuzbrukumiem, par Krievijas ietekmi, viltus ziņām un arī par populismu, kad tiek solīti dažādi labumi, nepasakot, kā pie šiem labumiem tiks un kur tiem ņems naudu.

Tomēr, manuprāt, ir vēl kāds t. s. apdraudējums – sabiedrībā apzināti vai neapzināti ir ievazāta jēdzienu viltošana. Proti, jēdzienu saturs patiesībā tiek mainīts, paturot vārdus, ar kuŗiem tiek apzīmēti procesi, notikumi un teorijas. Varētu sacīt, ka kopumā jēdzienu skaidrojums valda liels juceklis, un diskusijās nereti viens patiesībā runā par "galdu", otrs par "krēslu", bet abi strīdnieki apgalvo, ka runā par "gultu". Varētu jau pasmieties un nelikties ne zinīs, bet tāda "ķīseļa pludināšana" ļauj vēlētajiem iestāstīt jebko un padarīt par ienaidnieku jebkuru.

Spilgtākais piemērs, šķiet, ir liberālisma jēdziens, kuŗam tiek piedēvēts viss ļaunais, kas vien notiek vai var notikt. Politoloģijas mācību grāmatās, protams, ar nelielām un nebūtiskām atšķirībām, rakstīts, ka liberālisms priekšplānā izvirza indivīda brīvību un autonomiju, brīvību no valsts un sabiedrības ierakstīšanās "personīgajā telpā" un akcentē katrā indivīda iniciatīvu un atbildību. Tātad liberālisms nebūt nenozīmē, ka katrs dara, ko grib, un neievēro nekādus likumus, bet varētu sacīt, ka liberālisms prasa pieaugušu un saprātīgu cilvēka rīcību. Valsts nevar noteikt, ko katram domāt, lasīt, ēst vai vilkt mugurā. Tajā pašā laikā valsts var ierakstīties, lai apturētu tos, kuŗi apdraud valsti vai sabiedrību, un tam ir paredzēti likumi, kas nosaka, kad un kā tas darāms. Pēdējos gados, runājot par latvisko dzīvesziņu, vērtībām un ideāliem, parādās mēģinājumi "caur

puķēm pasludināt" par valsti un sabiedrību apdraudošu katru, kuŗam, piemēram, nav bērnu, kuŗš nenodibina t. s. tradicionālo ģimeni u. tml. Turklāt tie, kuŗi atgādina par līdztiesību un individuālās izvēles tiesībām, aši tiek nodēvēti par kreisajiem liberāļiem, kuŗi savu skatījumu grib uzspiest visai sabiedrībai un kuri it kā uzskatot, ka tikai viņiem ir taisnība un ka mērens liberālisms mūs tūlīt iznīcinās. Patiesībā pie kreisajiem jeb radikālajiem liberāļiem pieder paši šie vienīgās patiesības sludinātāji. Un, protams, uz šī fona Stambulas konvencija vai Kopdzīves likums tiek tulkots kā ģimenes apdraudējums un dzimuma nīcinātājs, kaut arī šajos dokumentos nav rakstīts, ka t. s. tradicionālā ģimene un piederība vienam vai otram dzimumam ir nevajadzīga, lieka vai atceļama. Turklāt viendzimuma laulību, kā zināms, var atļaut, ja valstī par to tiek izdots likums, nevis Konvencija, kas ir

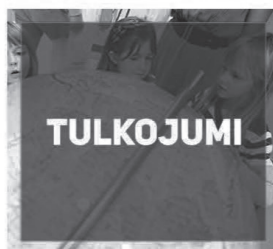
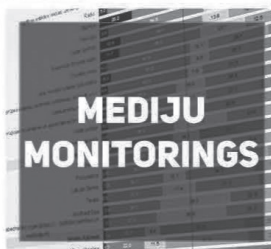
pret vardarbību, vai Kopdzīves likums, kuŗš patiesībā ir par to, ko tautā dēvē par civillaulību.

Vēl trakāk ir ar neoliberalismu, kas patiesībā ir ekonomisks jēdziens, bet kuŗu bieži pat izglītoti un populāri cilvēki izmanto, lai teiktu, ka liberālisms ir aizgājis par tālu un nu jau mēs vispār vairs negribam ievērot nekādus likumus un vērtības. Politologs, jurists un Eiropas Tiesas tiesnesis Egils Levits, kā jau mūsu laikrakstā varēja lasīt, vaicāts par neoliberalismu, skaidro: "Neoliberalisms grib "atbrīvot" kapitālistisko ekonomiku no valsts "žņaugiem", samazinot valsts lomu līdz minimumam, visu mērīt tikai ekonomiskās kategorijās, veicināt konkurenci un globalizāciju. Tas, protams, veicina nevienlīdzību. Neoliberalisms noved pie tā, ka bagātie kļūst vēl bagātāki un iegūst vēl lielāku varu, taču ekonomika attīstās samērā strauji. Šādā griezumā Latvijas attīstība pēc valsts atjaunošanas ir

bijusi neoliberalā." Manuprāt, vēl jāpiebilst, ka neoliberalisms līdz šim acīmredzot bijis gandrīz neizbēgams, jo, atgūstot savu neatkarīgo valsti, mēs ļoti gribējam pēc iespējas ātrāk tikt prom no "sociālistiskās plānveida" ekonomikas. Taču tas nebūt nenozīmē, ka nevaram mainīt valsts un bieži vien arī mūsu pašu nostāju, kad viss tiek vērtēts un rēķināts tikai naudā. Tam ir vajadzīga politiskā griba un vēlētajū balsis tiem, kuri vēlas un zina, kā to mainīt. Jo šobrīd izskatās, ka valsts kā auto ar lielu ātrumu drāžas pa maģistrāli, atstājot aiz sevis, atsviežot malā un savainojot lielu daļu savu iedzīvotāju.

Jāpiebilst, ka Satversmē Latvija ir liberāli demokrātiska valsts, jo paredz, ka visi cilvēki ir tiesiski vienlīdzīgi. Tādēļ problēma ir nevis liberālismā, bet tajā, kā tas tiek saprasts un īstenots. Un juceklis mūsu prātos ļauj "zvejot tumšos ūdeņos".

Sistēma un juceklis

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

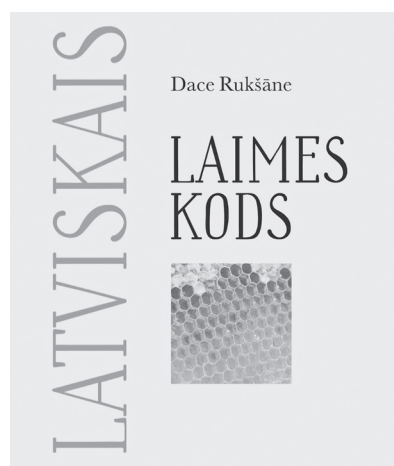
www.leta.lv

EDUARDS SILKALNS

Dace Rukšāne, *Latviskais laimes kods*, apgāds “Zvaigzne ABC”, 2017. g., 236 lpp.

Godīgi sakot, nezinu, vai tūdaļ izstāstāmajam atgadījumam var ticēt, bet, tā kā pirms dažu gadu desmitiem manu uzmanību tam pievērsa ne viens vien liecinieks, šķiet, ka dūmi bez uguns tie gluži nebūs. Lūk, darbu latviešu draudzē trimdā nupat bija sācis Amerikā dzimis un tur teoloģisko izglītību guvis latviešu izcelsmes mācītājs. Viens no viņa agrīnajiem uzdevumiem – mācīt ticības mācību bērnu vasaras nometnē. Kad nu nometnotāji, paceļot vai nolaižot sarkanbaltsarkano karogu, dziedājuši mūsu valsts himnu un nonākuši līdz rindai “Laid mums tur laimē diet”, tā mācītājs līcis savai balsij pārskanēt visas citas un himnas tekstu “uzlabot”, vārda “laimē” vietā dziedot “Jēzū”. Viņš acimredzot uzskatījis, ka himnā latvietis labumus izlūdzas no senču dievietes Laimas, un griebis uzsvērt, ka vienīgais iespējamais labumu atnesējs var būt kristietis Jēzus.

Nekādu pārpratumu vai divdomību vārdu “laimē” un “Laima” lietojumā nav Daces Rukšānes un apgāda “Zvaigzne ABC” veidotajā grāmatā vai, modernāk izsakoties, projektā (skat. 4. lpp.!) *Latviskais laimes kods*. Sugas vārds *laimē* tur atkārtojas neskaitāmas reizes, turpretim īpašvārdu *Laima* neizdevās atrast nekur.

Rukšāne sāk ar atgādinājumu, ka “kopš 2012. gada Apvienoto Nāciju organizācija (ANO) veido pasaules laimes indeksu un sa-

rindo tajā valstis pēc datiem, kas iegūti, aptaujās vērtējot aprūpi, brīvību, dāsnumu, godīgumu, veselību, ienākumus, uzticību, labu pārvaldi, iespēju paļauties grūtībās un citus kritērijus. 2017. gadā Latvija ieņēma 54. vietu 155 valstu konkurencē, un tas ir par 14 vietām augstāk nekā 2016. gadā. Mēs kļūstam arvien laimīgāki un ar šo lēcienu esam sasnieguši otro straujāko laimīguma pieaugumu visu valstu vidū.

Var jau saprast Daces Rukšānes un viņas līdzstrādnieku vēlējumus pateikt par dzimteni un tās ļaudīm Simtgades priekšvakarā visu labāko, un starptautiskas organizācijas datiem it kā klātos uzticēties, tomēr, pārlūkojot ANO izvirzītos laimes izjūtas kritērijus, grūti sameklēt kādus, kas patiešām būtu Latvijai devuši samērā augstu vietu, atstājot 101 valsti aiz tās. Kā ar godīgumu, ja valsti tik daudz par korupciju aizdomās turēto? Kā ar veselību, ja saslimšanas gadījumā vai nu jāgaida uz palīdzību garās rindās, ja vien tā nav neatliekama, vai jāārstējas par privātiem līdzekļiem? Kā ar ienākumiem, ja tūkstošiem latviešu katru gadu izceļo, lai tos pavairotu? Vai tiešām mums klājas tik labi?

Tāču laimīgā kārtā Dace Rukšāne nav dziļāk urbusies nevienā no ANO piedāvātajiem laimes avotiem, bet ķērusies pie “mazajām lietām”, kas ierindas cilvēkam var nest apmierinājuma vai pat laimes sajūtu bez nepieciešamības ieguldīt to meklēšanā līdzekļus, kādu viņam nav. Rukšāne izvēlējusies sešdesmit laimes vai apmierinātības avotus, kārtības labad sadalot tos pa gada divpadsmit mēnešiem, tā ka katram mēnesim tiek pieci. Sadalījums gan sanāk drusku mākslotīgs, jo laime (pēdējās vai ārpus tām) ir par fluidu, lai to cieši saistītu ar kalendāru. Tā nodaļa par sveču iedegšanas un dedzināšanas prieku izvietota februāra sadaļā, jo 2. februārī tiek atzīmēta Sveču diena, bet gaŗa rindkopa atvēlēta arī sveču

dedzināšanai 11. un 18. novembrī.

Grāmatas sakārtojums ir viegli pārskatāms. Katram mēnesim autore uzrakstījusi ievadu, tāpat viņa uzrakstījusi nelielu apceri par katru no savu divpadsmit mēnešu pieciem laimes avotiem. Par katru laimes avotu viņa uzdod 2 – 4 jautājumus attiecīgās nozares ekspertam: bļitkotājam par bļitkošanas priekiem, ogu lasītājam par ogošanu utt. Grāmata bagātīgi ilustrēta ar dažādu formātu krāsu attēliem, tādēļ tā prieku sagādās arī cilvēkiem, kas skatu albumiem dod priekšroku grāmatām ar daudz drukātā tekstā.

Daces Rukšānes laimes avotu izvēle ir neprognozējama, tā tiecas pārsteigt. Daži no šiem avotiem tiek piedāvāti ar pavīpsnāšanu par cilvēka dabu: flirts, klačošana, aizrautība ar televīzijas “ziepju operu” Ugunsgrēks. Daudz ierosmju ir dabas mīļotājiem: pastaiģas gar jūru, slēpošana, laivošana, gājputnu gaidīšana. Veselības saglabāšanas tematiem veltītas tādas sadaļas kā Skriešana un Riteņošana, bet pretējam procesam, veselības bojāšanai – bikli pie grāmatas beigām novietotā Iedzeršana. Lai izvairītos no pārmetumiem par netikumumu populārizēšanu, autore pasteidzas paust nostāju: “Jā, latvieši dzeŗ pārāk daudz.” Pa sadaļai atvēlēta teātrim, grāmatām, dzeŗas dienām, prozas lasījumiem, dziesmu un deŗu svētkiem. Dārgākās no grāmatā apcubinātajām nodarbēm varētu būt burāšana, bet īpaši – lidojumi ar gaisa balonu.

Kas tad varētu būt pašas Daces Rukšānes lielākās mīlestības?

Vienā vietā viņa atzīstas, ka “jūra un meŗš ir manas divas lielās mīlestības, kuŗu dēļ nekad nepārceļšos dzīvot uz citu zemi...” Ja jau patiek meŗš, tad laikam sakarīga ir atkārtotā patikas izpausme pret vilkiem: jau grāmatas ievadā viņa raksta, ka laimes sajūtu sagādājot “labi noaudzis un pašpārliecināts vilks, kas zogas gar manu pagalma malu”, bet vēlāk tuvību vilkiem uztriepj vēl biežā-

ku: “Es vilkus ļoti milu, un decembra pilnmēnesī man patiek ar viņiem sagaudoties...”

Daži kuriozi. – Kaut Rukšāne visumā raksta viegli un rotaļīgi, it kā ar lasītāju parunājoties, papļāpājot, tekstā iekaisīti ir arī vērtīgi informātīvi krikumi. Sadaļā par studēšanu, piemēram, lasām, ka Latvijā ir 6 universitātes, 9 akadēmijas, 2 institūti, 12 augstskolas un 23 kolledŗas. Atceroties, ka iedzīvotāju skaits Latvijā patlaban nav augstāks par 2 miljoniem, izsaukties “Vai tiešām tā var būt?” gribas sevišķi skaļi. Vai šie skaitļi neliecina vairāk par organizatoriskām problēmām un par tiesmi par nekādu cenu nesašaurināties studentu skaita samazināšanās apstākļos nekā par ideālizējumu, plūdonisku “atraitnes dēlu” tiekšanos pēc gara gaismas? – Daudz vieģlsvarīgāks kuriozs jau tad ir Jāņu svinēšanas tradīcijas Rukšānu ģimenē: glāzēs listot baltvīns, bet vīra ģitāras pavadījumā tiekot izdziedātas visas dziesmas, kuŗām dziedātāji atceras vārdus.

Par grāmatas galveno mīnusu jāuzskata tikpat kā totāla kristīgo tradīciju ignorēšana latviskajā kontekstā. Ja nu grāmata ir par laimi un ja pat mūsu Valsts himnā par laimes devēju, sagādātāju tiek uzrunāts Dievs, tad ir dīvaini,

ka *Latviskajā laimes kodā* Viņš paliek tikpat kā nepamanīts. Trīs lappuses atvēlētas svētceļojumiem, īpaši ik gadu augustā uz Aglonu, bet te spilgtākais atklājums ir šāds: “Viens no noteikumiem, ja tu gribi iet baznīcas organizētā grupā, vēsti, ka vienā teltī dažāda dzimuma ļaudis drīkst atrasties tikai tad, ja viņi ir laulāti, kā arī ķermeņa kailuma koeficients svētceļojuma laikā nedrīkst pārsniegt 30% no ķermeņa kopējā ādas laukuma.” Mazākais, ko varētu vēlēties, būtu norāde uz šī citāta kvotu, lai lasītājs varētu pārliecināties, cik tas nozīmīgs, un vai teksts precīzi pārakstīts. Tagad sanāk, ka kailuma koeficienta pieminēšana padara katoļu autoritātes smieklīgas, sevišķi jau tām nedraudzīgās ap-rindās.

Vēl ir dažas kapu svētkiem atvēlētas lappuses. Latvijā kapu svētki svinēti vēl pirms kristietības, bet jaunajos laikos īstu atdzimšanu tiem pirms Pirmā pasaules kara ar savu vārda meistarību nodrošinājis rakstnieks un politiķis Andrievs Niedra. Sakarā ar Ziemsvētkiem lasāms posms “Eģlīte no meŗā”. Paplāni jau tas viss ir, tomēr kristieŗiem par apmierinājumu un senču dievību godinātājiem par bēdām arī Laima un tās kollēģas grāmatā nefigurē.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie LIELĀKĀ grāmatu tirgotāja

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

REPLIKA

SALLIJA BENFELDE

Kā zināms, Rīgā deklarējuŗies neestrādājoŗie pensionāri var izmantot sabiedrisko transportu bez maksas. Jau izskanējis, ka pensionāra statusu un minētās atlaides var izmantot arī aptuveni 5000 Rīgā dzīvojoŗo citu valstu pensionāri, ja vien viņiem ir uzturēšanās atļauŗas Latvijā un viņi savu dzīvesvietu ir deklarējuŗi Rīgā. Problēma ir ne jau tā, ka sabiedrisko transportu Rīgā izmanto citu valstu pilsoņi, bet gan tā, ka, piemēram, Krievijas pilsoņu pensijas vecums ir 55 gadi un tāpat Rīgā deklarējuŗies Krievijas pilsoņi sabiedrisko transportu bez maksas var izmantot 8 gadus ātrāk nekā ridzinieki, kuŗi ir Latvijas pilsoņi. Šobrīd

pensijas vecums Latvijā ir 63 gadi. Rīgas dome skaidro, ka tā būtu diskriminācija pēc valstspiederības, ja arī citu valstu pensionāri atlaides braukšanai sabiedriskajā transportā saņemtu tikai no 63 gadu vecuma. Patiesībā tā diskriminācija ir gan – tikai Latvijas pilsoņu diskriminācija.

Parasti vismaz Eiropā katram valsts iedzīvotājam neatkarīgi no viņa pilsonības jāievēro tās valsts likumi, kuŗā viņš dzīvo. Piemēram, latvieŗu ģimenes daudzās Eiropas valstīs nonākušas konfliktā ar vietējam varas iestādēm jautājumos par bērnu audzināšanu un viņu tiesībām, jo Lielbritānijā un Norvēģijā likumi, kuŗi regulē vecāku pienākumus un

atbildību, atšķiras no Latvijas likumiem. Tāpat tas ir ar likumiem jebkuŗā citā jomā – neviens Latvijas, Krievijas vai jebkuras citas valsts pilsonis nevar dzīvot citā valstī pēc savas valsts likumiem.

Protams, ja Rīgas dome uzskata sevi par tik kosmopolitisku vai internacionālu, ka Rīgā katrs var dzīvot pēc savas valsts principiem, varbūt dome varētu pārņemt daŗu labu citas valsts likumu? Piemēram, atzīt citās valstīs reģistrētu viendzimuma laulību ar visām no laulības izrietoŗajām sekām? Vai pieņemt kādu no Lielbritānijas likumiem – kā zināms, britu “likumu grāmatās” joproŗam var atrast

senus likumus, kuŗi joproŗam nav atcelti un tāpat formāli darbojas arī šodien. Piemēram, britu likums ļauj grūtniecei nokārtoties jebkuŗā vietā, arī policista kaskā, ja viņa to laikus palūdz. Rīgas pašvaldības policistiem gan nav kasku, bet cepures taču ir! Varētu pārņemt arī kādu citu likumu: Lielbritānijā visiem vīrieŗiem, kas vecāki par 14 gadiem, ik dienu 2 stundas jātrenējas loka ūašanā. Savukārt Česterā (Lielbritānija) aizliegts staigāt pa pilsetu no krēslas līdz rītausmai. Protams, var pameklēt arī kādas tālākas valsts likumus: Salvadorā par auto vadīšanu dzērumā var piespriest nāvessodu noŗaujot, bet Vermontā (ASV) sievietes

drīkst izmantot zobu protēzes tikai tad, ja viņām ir vīra rakstiska piekriŗšana.

Nopietni runājot, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), kuŗu vada visnotaļ patriotiski un latvisko dzīvesziņu atbalstoŗi politiķi, beidzot varētu ieviest Latvijas un civilizētas valsts likumus Rīgas domē. Līdz ūim laikam gandrīz katra Rīgas domes “oriģinālā” ideja tikusi apspriesta, apdomāta un galu galā tāda murmināšana par to, ka tā nu gluŗi laikam vis nevarēs, vien ir iznākusi. Varbūt tēvzemes mīļotāji vismaz pirms Saeimas vēlēŗanām sadūŗosies Rīgas domē ieviest Latvijas likumus?

Valsts valstī jeb “Rīgas likumi”

ĢIRTS KASPARĀNS (Mājas viesis)

“MAN TIK DAUDZ IR TICIS DOTS”

Trīsreiz tiesāta par pretošanos padomju varai, **Lidija Doronina-Lasmane** bija spiesta 14 gadus pavadīt cietumos un lēģeros, brīžiem esot uz nāves sliekšņa, taču par spīti ciešanām viņa spējusi nekrāt sevī rūgtumu un aizvainojumu. Lidija ir kristiete, tādēļ uzskata, ka arī “čekas maissus” vajadzētu atvērt, nevis lai tiesātu un sodītu, bet gan saprastu un piedotu.

Dievam noteikti ir kāds iemesls, kādēļ viņš mani tik ilgi turējis šajā pasaulē, saka Lidija Doronina-Lasmane, kas pati savām acīm pieredzējusi lielāko daļu no Latvijas Simtgades, šovasar viņai apritēs jau 93 gadi. Lidija ir pārdzīvojusi visus čekistus, kas savulaik viņu pratināja kā padomju varas ienaidnieci un aizsūtīja tālu projām no mīļotās Latvijas. 25. martā pieminam komunistiskā genocīda upurus, no kuŗiem daudzi tā arī nesaņēma iespēju atgriezties dzimtenē un atdusas svešumā. Lidija izdzīvoja, un viņa uzskata, ka tāda acimredzot bija Dieva griba. “Dievs jau neuzliek lielākas ciešanas, nekā cilvēks ir spējīgs izturēt. Kad man šķita, ka ciešanu sakrājis pārāk daudz, Dievs mani paņēma rokās un pārcēla pāri nāves bedrei, kuŗā varēju iekrist.”

Lidijas kristīgais pasaules uzskats nozīmē, ka dažkārt pasaulē jānotiek arī ļaunām lietām, kas paver ceļu pārmaiņām. “Piemēram, pēc Pirmā pasaules kara daudzas tautas ieguva brīvību, arī Latvija. Bet joprojām ir daudz tautu, kuŗām nav savas valsts. Savulaik, kad sēdēju Mordovijas lēģerī, nevarēju iedomāties, ka Latvija kādreiz atkal būs brīva. Un arī tas, ka Latvijai tik strauji izdevās atgūt brīvību, bija Dieva griba.”

Doronina-Lasmane uzskata, ka tagad latviešiem būtu grēks žēloties par grūto dzīvi: jāpriecājas kaut vai par to, ka nav kara un mūs neved uz Sibīriju. Viņa apzinās, ka materiālā ziņā tagad var atļauties vairāk nekā vairākums pensionāru, jo kā represijas cietusi pretošanās kustības dalībniece saņem diezgan labu pensiju: ap 600 eiro, kas ir krietni virs Latvijas vidējās pensijas. Taču viņa arī pārcietusi tādas šausmas, kādas vairākums padomju pilsoņu nespēja pat iedomāties. “Es nekad neesmu žēlojusies par grūtu iztiku; man vienmēr visa ir bijis diezgan. Dalīties iespējams arī ar pašu mazumiņu. Mantas man nekad nav bijis daudz, jo trīsreiz tiku apcietināta, un pēc tam katru reizi viss bija jāšak no jauna,” atceras Lidija. “Ja tā padomā, cilvēkam nevajag nemaz tik daudz, lai varētu priecāties par dzīvi. Taču ar pārmērīgām prasībām šo dzīvesprieku var ātri sabojāt. Tagad daudzi uzskata, ka nevar atļauties bērnu, jo vēl nav uzcelta māja un bankas kontā uzkrāta pamatīga naudas summa. Taču bērnam patiesībā pietiek ar mātes pienu un mīlestību.”

Lidija atzīst, ka izsūtījumā brīžiem nācies lūgt Dievu, lai nekrītu grēkā un neietu zagt, mēģinot remdēt izsalkumu. “Izmisuma brīdī es būtu bijusi gatava to darīt, bet tur jau nebija ko zagt!” Tādēļ mūsdienās viņai nav saprotama Latvijas politikā un ekonomikā plaši izplatītā negausība, centieni iedzīvoties uz citu rēķina. “Tā negausība

nav prātam aptverama! Es nesaņēmu protu oligarchus, kas apzog paši savu valsti.” Lidija atsauc atmiņā Bulata Okudžavas dziesmu ar skaistiem vārdiem: “Dievs, iedod katram, kā viņam pietrūkst, bet neaizmirsti arī par mani!”

Viens no viņas priekiem brīvā Latvijā ir iespēja lasīt labas grāmatas, jo padomju okupācijas laikā viņa par šādu vēlmi tika saukta tiesas priekšā, apsūdzēta pretpadomju literatūras glabāšanā un izplatīšanā. Tāpat viņai prieku sagādā atgūtā ticības brīvība, iespēja darboties savā draudzē.

Lidija ir no Kurzemes baptistu ģimenes, bērnībā dzīvoja lauku mājās netālu no Pāvilostas. “Mani vecāki bija ticīgi cilvēki, kristieši, arī skolā mums bija ticības mācība; es zināju, ka cilvēks ir radies no Dieva, nevis pērtiķa. Es izaugu brīvā valstī, mīlošā ģimenē. Kārlis Ulmanis manai paaudzei iemācīja mīlēt savu zemi, un par to viņam jāteic liels paldies.” Tādēļ vēl jo lielāks bija šoks, kad Lidijas bērnības idilli izjauca divu naidīgu, asiņainu režīmu uzbrukums: vispirms ienāca padomju okupācijas karaspēks, bet 1941. gadā viņus nomainīja nacisti, kas nežēlīgi izrēķināja ar Pāvilostas ebrejiem, arī Lidijas bērnības draugiem. Otrā pasaules kara laikā Lidijas vecākais brālis dienēja leģionā; kara beigās viņš ar laivu paspēja aizbēgt uz Zviedriju. Pēdējo laivu gaidīja arī Lidija ar vecākiem, taču mamma pateikusi, ka nekur nebrauks. Lidija atceras, ka pēdējās dienas Kurzemes katlā bijušas briesmīgas. “1945. gada 9. maijs mums bija šausmīga diena, jo bija jābaidās no laupīšanām, izvarošanām un slepkavībām, ko pastrādāja “atbrīvotāju” armijas karavīri,” stāsta Lidija, kuŗa tolaik nemaz nav pratusi krievu valodu. To viņa apguva vēlāk lēģerī, kur bija ieslodzīta kopā ar krievu intelligences pārstāvjus, brīnišķīgiem cilvēkiem, kas viņai mācīja krievu valodu un literatūru.

Pēc kara Lidijas ģimene, tāpat kā daudzi kurzemnieki, palīdzēja mežabrāļiem, kas turpināja pretošanos padomju varai. “Mēs ticējām, ka Rietumi mums palīdzēs, nepametīs Latviju likteņa varā. Taču viņi par mums nedomāja, tāpat kā nedomāja par Ukrainu, kad Staļina laikā ukraiņi mira badā, bet rietumnieki tikmēr ēda baltaizīni no Ukrainas kviešiem. Tā mēs dzīvojam, viens par otru nedomādami.”

1946. gadā Lidija ar vecākiem tika apcietināta par palīdzību, ko viņi sniedza nacionālās pretošanās kustībai. Lidijai bija tikai 21 gads, kad viņa pirmoreiz nonāca apcietinājumā. “Manai paaudzei bija ielikti stingri pamati, tādēļ mums bija ļoti grūti pieņemt šo varu. Lielāko daļu mūža mocijos, bet tā arī nespēju to pieņemt.” Jaunā Rīgas teātra režisors Alvis Hermanis nesen intervijā laikrakstam *Diena* paziņoja, ka “visa latviešu tauta sadarbojās ar padomju režīmu, izņemot kādus piecus cilvēkus, kā Gunāru Astru vai Lidiju Doroninu-Lasmani”. “Visi pārējie, ja mani atmiņā neviļ, kaut kādā veidā sadarbojās – gāja l. maija demonstrācijās, stājās pionieros un komjauniešos. Es pat domāju, ka toreiz latviešu tautas tā saucamā sadarbošanās bija vie-

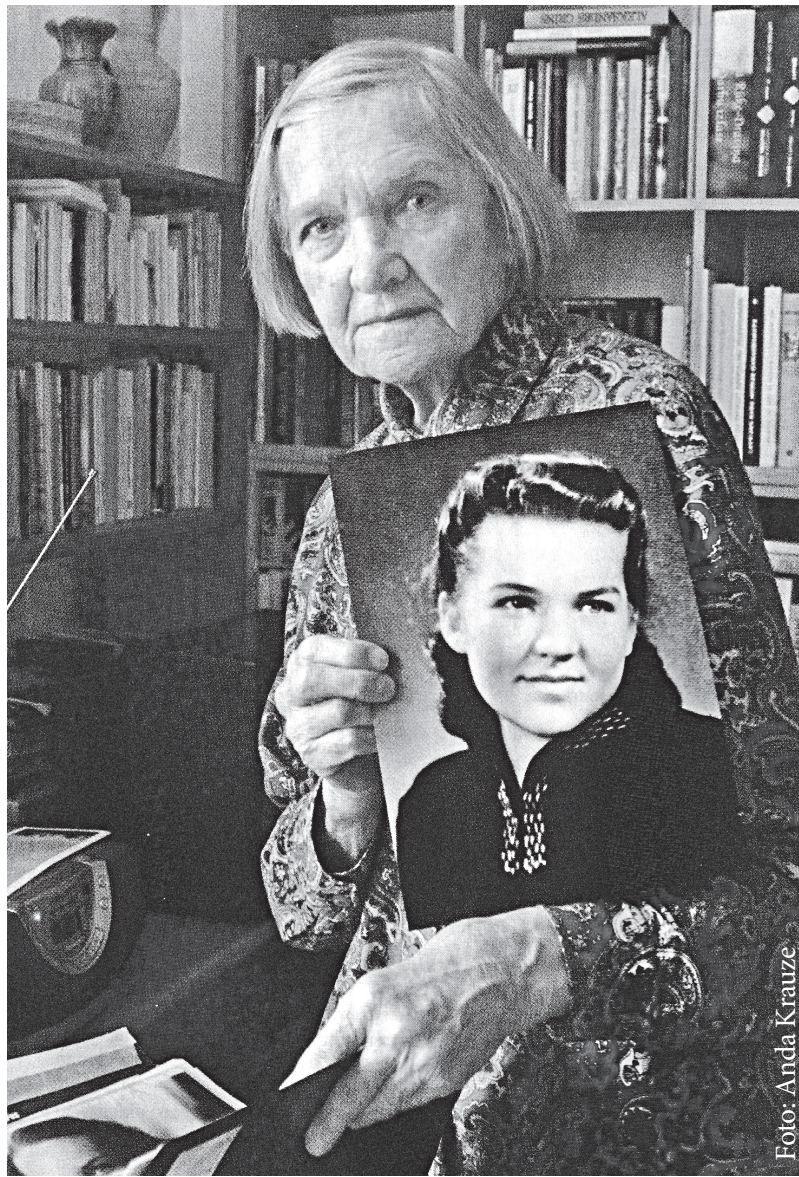

Foto: Anda Krauze

nīgais izdzīvošanas veids,” teica Hermanis.

Doronina-Lasmane viņam piekrit, jo latviešiem bija jācenšas izdzīvot arī pie šādas varas. “Latvija bija okupēta valsts, un vara mūs visus bija nospiedusi uz ceļiem. Gan mani, gan manu pratīnātāju, kas bija spiests vērsties pret mani. Man viņa bija žēl, jo šis darbs laikam bija tik briesmīgs, ka viņš bija pamatīgi nodzēries. Tagad labprāt būtu aprunājies ar šiem čekistiem, bet viņi jau ir miruši, tā nu sanāca, ka es viņus visus pārdzīvoju. Kas to būtu domājis! Savulaik, kad vēl strādāju Totalitārisma seku dokumentēšanas centrā, pie kolēģas bija atnācis viens čekists, kuŗš gribējis uz mani paskatīties, vai vēl esmu dzīva.”

Pēc atgriešanās no izsūtījuma Lidiju otrreiz apcietināja 1970. gadā, kad viņu apsūdzēja aizliegtās literatūras lasīšanā un izplatīšanā. Piespriedu divu gadu cietumsodu viņa izcieta sieviešu cietumā tepat Rīgā. Trešo reizi padomju vara pret viņu vērsās 1983. gadā, kad līdz ar Gunāru Astru un citiem disidentiem Doronina-Lasmane tika sodīta par “pretpadomju agitāciju un propagandu”. Viņai piesprieda piecus gadus Mordovijas lēģerī, bet 80. gadu vidū sākās Gorbačovs reformas un pēc starptautiskā spiediena PSRS sāka politiskodzīto atbrīvošanu, tādēļ 1987. gadā Lidija varēja atgriezties Latvijā. Doronina-Lasmane secina, ka tieši ticība Dievam viņai palīdzēja izturēt visus pārbaudījumus. “Dievs vienmēr man bijis līdzās, arī cietumā. Kādēļ lai es nevarētu pārciest tās ciešanas, ko Viņš man uzlicis, ja pats Dieva dēls varēja nomirt par mums visiem?”

Protams, Lidijai ne viss ir pieņemams mūsdienā Latvijā, piemēram, tas, ka pēc neatkarības atjaunošanas varu saglabāja padomju

nomenklatūras pārstāvji. Mūsu kaimiņiem igauņiem veiksmīgāk izdevās norobežoties no iepriekšējās varas un uzsākt jaunu ceļu.

90. gadu vidū Lidijai tika piešķirts Triju Zvaigžņu ordenis, bet viņa nolēma atteikties no apbalvojuma, jo tolaik strādāja Totalitārisma seku dokumentēšanas centrā un redzēja, ka ordenis piešķirts arī vairākiem cilvēkiem, kas bija čekas aģentu sarakstā. Viņu vārdus Doronina-Lasmane gan nevēlas nosaukt, bet uzskata, ka šiem cilvēkiem vajadzētu sekot Georģa Andrejeva, bijušā LU rektora Ivara Lāča un dzejnieka Jāņa Rokpeļņa piemēram, pašiem nākot klajā ar publisku paziņojumu, ka sadarbojušies ar čekku. Viņa uzsver, ka čekas maissos glabājas Latvijas vēsturei nozīmīga informācija, kuŗai jābūt pieejamai archīvā. “Tā sauktie čekas maiss jau nav nekādi maiss ar veciem krāmiem, ko varētu ar vieglu roku iznīcināt. Tā ir okupācijas varas specdienestu kartotēka!”

No čekas maisiem Lidija uzzināja nodevēju, kuŗš savulaik ziņoja čekai par viņu pašu. Tas izrādījās kāds brāļa draugs, kas bija kļuvis par čekas ziņotāju. Tagad viņš jau ir aizsaulē, un Lidijai ir žēl, ka tā arī nesanāca izrunāties un piedot viņam. “Es piedodu saviem pāridarītājiem, jo Dievs man līcis izvēlēties piedošanas ceļu. Ko es darītu, ja nespētu piedot? Kur gan liktu visu to šausmīgo naidu, kas mani plēstu uz pusēm?”

Latvijas vēsturē ir arī tādas lapuses, par ko daudzi negrib runāt, piemēram, pēc 1941. un 1949. gada deportācijām netrūka cilvēku, kas ievācās izvesto mājās, piesavinājās viņu mantu. “Kad atgūvām dzimtas mājas, sākumā nemaz negribēju tur atgriezties, jo kolchozu laikā viss bija pārvērties līdz nepazīšanai,” stāsta Lidija. “Mūsu aka bija piemesta pilna ar atkritumiem;

dzeramo ūdeni viņi veda ar cisterņu. Vecā sirsniņmājiņa bija nojaukta; dabiskās vajadzības viņi nokārtoja vienā istabā, kur mums pēc tam nācās izlauzt grīdu.”

Lidija uzsver, ka sevī neglabā naidu pret krievu tautu. “Es nevaru viņus piespiest aizbraukt no Latvijas, un tas nemaz nav vajadzīgs; lai viņi dzīvo savu dzīvi. Ja visi krievi tiešām aizbrauktu, vai tas mums palīdzētu atsaukt mājās latviešus, kas izkļuši pasaulē? Diezin vai.”

Lidija lepojas ar savu ģimeni, mazbērniem un mazmazbērniem, kas ir palikuši Latvijā. “Es nekad neesmu gribējusi aizbraukt no Latvijas. Savulaik zviedri man piedāvāja politisko patvērumu; es tur nodzīvoju trīs mēnešus, vairāk nevarēju izturēt. Zviedri nesaprata, ko nācies pārdzīvot latviešu tautai; piemēram, kad viņiem stāstījām par represijām un izvešanām, viņi izbrīnīti prasīja: “Kādēļ jūs neizsaucāt policiju?””

Pirmās brīvvalsts laikā latvieši uzplauka kā zemnieku tauta, bet Doronina-Lasmane atzīst, ka tagad daudz kas ir mainījies. Pēc viņas domām, vajadzētu ierobežot lauksaimniecības koncentrāciju lielsaimnieku rokās, jo citādi katrā pagastā paliek pāris lielsaimnieku, bet visi pārējie izkļuši pa pasauli. “Latviešu tautai nekad nav bijusi tik laba dzīve, kāda mums ir tagad. Iedomājieties, valsts visiem bezdarbniekiem maksā pabalstus, katram sirmgalvim pienākas pensija! Atceros, kā bērnībā mēs katru sestdienu ar pārtikas groziņu gājām uz pagasta nabagmāju, kur dzīvoja daži veciņi. Viņi mums adīja cimdus un zeķes, taisīja pastaļas; viņi strādāja līdz pēdējam! Tāpat bija ar bērniem, kas jau pirmsskolas vecumā sāka ganu gaitas. Sešu gadu vecumā es biju iecelta par galveno pīļu un vistu ganu. Titars man kļuva virsū, to es nevarēju novaldīt. Un neviens negāja sūdzēties, ka vecāki ekspluatē bērnu darbaspēku, pārkāpj viņu cilvēktiesības.”

Lidija nenoliedz, ka laiki ir mainījušies un mums jāmainās tiem līdz. Taču brīžiem viņai šķiet, ka ar visām pārmaiņām esam zaudējuši pamatu zem kājām. “Agrāk cilvēku dzīvi vadīja kristīgā morāle, bet tagad priekšplānā izvirzītas tiesības, nevis pienākumi.”

Kristīgo ticību viņa uzskata par neaizstājamu palīgu sabiedrības morāles uzturēšanā. “Mēs nezīnām, no kurienes rodas ļaunums. Tas zvērs dzīvo katrā no mums un kādā brīdī var izlauzties uz āru. Kā lēģera priekšniekā, pie kuŗa atnākusī sievietē, lai lūgtu iespēju satikt ieslodzīto vīru, bet priekšnieks viņu vispirms izvaro un tikai tad atļauj tikties ar vīru. Vakarā viņš mierīgu prātu dodas mājās, samīļo sievu un bērnus. Katrā no mums notiek cīņa starp labo un ļauno, un mūsu pienākums ir savaldīt to zvēru sevi.”

Lidija nebūt neuzskata sevi par kristāldzīdras morāles iemiesojumu. “Arī es esmu dzīvē daudz grēkojusi, taču ceru, ka Dievs man piedos. Bet tagad man ir brīnišķīga dzīve! Priecājos, ka mana Latvija ir brīva un man tik daudz ir ticis dots. Es redzu, jūtu, dzīvoju!”

(Publikācija tapusi sadarbībā ar žurnālu *Mājas Viesis*)

IRĒNA BĒRZIŅA

OJĀRS SPĀRĪTIS: “Latvijas augšupejai ir tikai viens ceļš..”

Ojārs Spārītis – Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) prezidents kopš 2012. gada, mākslas zinātnieks, vadījis vairāku nozīmīgu Latvijas sakrālās kultūras pieminekļu atjaunošanu, cilvēks ar enciklopēdiskām zināšanām, vairāku grāmatu autors. Izcila personība, kas skaidri zina, kur meklējams Latvijas Gaismas ceļš un katru savu apgalvojumu pamato ar neapgāžamiem argumentiem. Viņš iet šo ērkšķaino ceļu. Tā ir viņa izvēle, viņa pārliecība.

LZA pasniegusi balvas par nozīmīgākajiem zinātnes sasniegumiem pagājušajā gadā. Mums ir ar ko lepoties?

Latvijas zinātnei ir ar ko lepoties, jo tās attīstību un sasniegumus garantē izcilākie no vecākās paaudzes un Latvijas augstskolu un starptautisku izglītību ieguvušie jaunie akadēmiski skolotie zinātnieki. Bet – ir jādama, kā nepazaudēt zinātniekus un kā veidot kvalificētu pēctecību, jo no 16 000 zinātniekiem, kas Latvijas zinātnē strādāja 1991. gadā, mūsdienā Latvijā viņu skaits ir sarucis līdz aptuveni 7500.

Balvas ir viņu nozīmīgāko pētījumu rādītājs, un tās ļauj rezumēt vairāku iepriekšējo gadu darba rezultātu. Iepriecinoši ir tas, ka godalgotie sasniegumi un atklājumi liecina par Latvijas zinātnieku aktīvo sadarbību ar pētniekiem visā pasaulē. Tas ceļ gan Latvijas zinātnes līmeni, gan ļauj Latvijas zinātnieku atklājumiem bagātināt pasaules intelektuālo pieredzi kā fundamentālajās, tā lietiskajās un humanitārajās zinātnēs.

Esam talantīgi mākslā, sportā, zinātnē... Darbība notiek, ir sasniegumi, bet kāda ir atdeve? Kaimiņi igauņi un lietuvieši mūs apsteidz gandrīz visās jomās...

Par Lietuvu un Igauniju kā mūsu konkurentēm nevajadzētu satraukties, lai gan kaimiņu dārzā āboli aizvien šķiet garšīgāki. Latvijā sekmīgas ir daudzas zinātņu nozares, kādu mūsu kaimiņiem vispār nav. Taču mūsu kaimiņi ir pratuši gan valsts piešķirto budžetu, gan Eiropas Savienības iedalītos līdzekļus daudz lielākā mērā ieguldīt sekmīgā izglītības un zinātnes attīstībā. Tiesa, Latvijas politiku acīs zinātnē neizkāpēc netiek uzskatīta par instrumentu naudas pelnīšanai un tāpēc mūsu zinātnes finansējums atpaliek pilnīgi no visām Eiropas Savienības valstīm. Tas rada apdraudējumu gan zinātnes, gan ekonomikas attīstībai. Tikai pēdējos pāris gados, kad pieejamo Eiropas fondu līdzekļu straume draud izsīkt, Ekonomikas ministrija ir spērusi pirmos soļus zinātnes komercializācijai, savukārt Izglītības un zinātnes ministrija, kuŗas paspārnē atrodas visas zinātniski pētnieciskās institūcijas, nedomā ekonomiskās kategorijās un neveicina peļņas spējīgu zinātnei. Šis komerciālais aspekts, cik nu vien iespējams, tiek rosināts pēc zinātnieku iniciatīvas, bet tas nav zinātnieku pamatuzdevums. Ar šādu politiku un izpildvaras attieksmi Latvijas zinātnei un ekonomikai nav paredzama sekmīga un strauja attīstība.

Deviņdesmitajos gados valdīja uzskats, ka zinātne nav vajadzīga...

Šis 90. gadu maldīgais pseido-liberālais uzskats ir nodarījis lielu postu kā Latvijas tautsaimniecībai, tā arī zinātnei kā tautsaimniecības sastāvdaļai. Iznīcinātā ražojošā infrastruktūra nav atjaunota bijušajā apjomā, tieši tāpat arī zināšanu ietilpīga ražošanas mūsu valstī veido vien 10% no kopējās ekonomikas. Pārējo peļņas daļu veido zemas pievienotās vērtības resursu – koksnes, lauksaimniecības, piena, gaļas un graudaugu produkcijas, kūdras, grants, dolomīta un citu izrakteņu ekstensīva izmantošana. Attīstītajās zemēs šī proporcija ir otrāda: tur 90% ekonomikas tiek nodrošināta ar zināšanām un zinātnē balstītas rūpniecības palīdzību un tikai 10 vai nedaudz vairāk procentu veido mazproduktīvas tautsaimniecības nozares. Jā, mūsu izglītības un zinātnes konkurētspēja ir tieši atkarīga no valsts attieksmes, kas ir izmērāma finansējuma pieejamībā. Un, ja finansējums ir nepietiekams un tā piešķirumam ir neparedzami pārtraukumi, ja līdzekļu piekļuvi kavē vāja finanču administrēšana, tad gan izglītības, gan zinātnes attīstība nevar būt nedz strauja, nedz sekmīga un rada nevēlami sliktu iespaidu par šim nozarēm kā perspektīvām darbavietām.

Kādā ASV dokumentālajā filmā tika analizēti notikumi, minēti fakti, kur zinātnieki ir veikuši pasūtījuma pētījumus, rakstījuši publikācijas, pakļaujoties farmācijas biznesa spiedienam. Godaprāts, ētika... Zinātne un bizness? Brīvība, neatkarība pētījumos?

Tas ir divdabīgs jautājums: jūs pat nevarat paredzēt, kuŗš no civilajā dzīvē un laboratorijas apstākļos veiktiem zinātnes sasniegumiem var tikt izmantots militāriem vai amorālu peļņu nesošiem nolūkiem. Taču jūs kā zinātnieks pētāt noteiktu problēmu, rodat nebijušu teorētisku vai praktisku risinājumu, kuŗa misija, pēc jūsu domām, varēja būt vismiermīlīgākā, un jūs nespējat prognozēt, kāda attīstība būs jūsu izgudrojumam citādi domājošā zinātnieka rokās. Ar publikācijām, patentiem, *open access* metodi, atvieglot piekļuvi visjaunākajiem pētījumiem, zinātne kļūst globāla un kontrolēt tās atklājumus vairs nav jūsu varā. No otras puses, tieši tās nozares, kuŗās cilvēce iegulda visvairāk līdzekļu – medicīna, farmakoloģija, militārā industrija, IT un kosmosa tehnoloģijas vai pat ekoloģiskās pārtikas ražošana, spēj nodrošināt zinātnei lielus un finansiāli ietilpīgus pasūtījumus. Lielvalstīs ar lielu zinātnes budžetu inovatīvi zinātnieku pētījumi un zinātnieku sirdsapziņa tiek pirkti par lielu naudu. Zemēs ar vāju ekonomiku un zemu zinātnes finansējumu ir lielākas iespējas pasūtīt pētījumus neskaidriem izmantošanas mērķiem.

Planēta Zeme. Patērējam arvien vairāk resursu, dominē biznesa intereses, alkātība, peļņa,

neskatoties uz zinātnieku, pētnieku secinājumiem, brīdinājumiem.

Jā, es jums pilnīgi piekritu, ka draudi ir globāli galvenokārt divos aspektos: militārie draudi un globālās sasilšanas draudi. Pagājušā gada oktobrī, atrodoties Tokijā vispasaules konferencē, kas bija veltīta izmisīgiem risinājumu meklējumiem globālās sasilšanas novēršanai, zinātnieki cēla trauksmi par 0,5 Celsija grādiem, par kuŗiem atmosfēras temperatūrai vēl palielinoties, klimatiskie procesi kļūtu neprognozējami postoši. Starptautisko vienošanos ignorēšana klimata kontroles jautājumos un atsevišķu valstu izmisīgā cīņa par dominanci ekonomikā ir lielākie globālie riski. Saut šo starptautisko ekonomisko sacensību par “biznesa interesēm” nozīmē problēmas sašaurinātu skatījumu, kad runa ir par lielvalstu globālās dominēšanas principu, svaru kausiem pakāpe-

mantojams ar vienu nosacījumu: proti, ka valsts sekmēs zināšanu ietilpīgas rūpniecības atjaunošanu ar modernu tehnoloģiju palīdzību un tieksies pēc savas ekonomiskās patstāvības. Valsts Simtgades kopējais budžets tika pieņemts bez gaŗām politiskām debatēm un ķiviņiem, taču zinātnei šajā 2018. gada budžetā kā bija, tā palika nepietiekams finansējums. Nav palielināts zinātnes bāzes finansējums, kas nodrošinātu zinātnieku vienmērīgu darbu un saglabātu darbavietas, bet ir ticis nedaudz palielināts konkursa kārtā iegūstamais finansējums fundamentālajam un lietiskajām zinātnēm, un arī tas kļūst pieejams tikai gada otrajā pusē. Tieši tāpēc jau kā burkāns visu zinātnieku acu priekšā tiek viciņāts lozungs par prioritāru atbalstu. Taču pateiktais jau ir tikai vārdi bez jēbkāda seguma un garantijām.

Ojārs Spārītis: “Valsts Simtgades kopējais budžets tika pieņemts bez gaŗām politiskām debatēm un ķiviņiem, taču zinātnei šajā 2018. gada budžetā kā bija, tā palika nepietiekams finansējums.”

niski sveroties Āzijas valstu ekonomiskā un militārā pārākuma virzienā.

Cilvēki joprojām aizbrauc no Latvijas, arī zinātnieki... Finanču ministre nesen Latvijas Radio teica, ka nākamgad jāatbalsta zinātne, jo “ugunsgrēki” esot dzēsti... Vārbūt ministre jau sākusi priekšvēlēšanu kampaņu? Vai ugunsgrēku dzēšanas politika pēc būtības ir orientēta uz patiesu attīstītas valsts veidošanu?

Latvijas zinātnieki jau daudzus gadus ir rosinājuši valdību atvērt acis un uzlūkot zinātnei kā vienīgo drošo peļņas instrumentu mūsdienā pasaulē, kā ātrāko un godīgāko līdzekli ekonomiskās attīstības nodrošinājumam, kas iz-

Vai LZA (te domāju – zinātnieku kopumu) var reāli ietekmēt izglītības, zinātnes virzību, ekonomisko, gaŗīgo attīstību Latvijā?

Kopš 1992. gada, kad Latvijas PSR Zinātņu akadēmija, kas tolaik bija reāla zinātnes ministrija, ar demagoģisku argumentu, ka, redziet, Eiropā ir tādas “personālās zinātņu akadēmijas” – bez jēbkādas varas un reālas ietekmes, bet akadēmiķu satikšanās vietas, tika pārveidota par bezzobainu runājošo galvu akadēmiju ar dažām dekoratīvām funkcijām, kam valsts piešķir žēlastības maizi, lai saglabātu pie sava ierēdnieciskā mūdiera labskanīgu *brendu*. Pēc šī vēsturiskā 1992. gada ierēdniecība gan ar varu, gan ar

viltu ir centusies mazināt Zinātņu akadēmijas lomu un svaru, vienu pēc otras atsavinot tai gan funkcijas, gan līdzekļus.

Akadēmiskajā zinātnē rūditie zinātnieki ir sīksta un gudra tauta. Viņi kā rentgenā redz valsts attieksmi gan pret zinātnei kopumā, gan pret Zinātņu akadēmiju, kuŗu lomu Eiropas Savienība nemitīgi mudina kāpināt un celt. Viņi ir bezalgas eksperti gan nozaru ministriju komisijās, gan bez atlīdzības strādājoši entuziasti Saeimas dokumentu un likumdošanas izmaiņu vērtēšanā. Ar savu redzējumu, argumentiem un konceptuālajiem priekšlikumiem Zinātņu akadēmijas intelektuālu elite piedalās Latvijas Pētniecības un inovāciju padomes darbā, kas pēc vairāku gadu ilgušām diskusijām un ļoti negribīgi no valdības puses ir tikusi izveidota pie Ministru prezidenta kā bez atlīdzības strādājoša ekspertīzes un padomdevēja struktūra. Vai gan grūti uzminēt, kuŗš šajā pozīcijā kaŗā paliek uzvarētājs un kuŗš – zaudētājs? Protams, uzvar tas, kuŗš beigās daļa naudu un kārtējo reizi informē zinātniekus: “Šoreiz atkal neiznāca naudas, bet nākamreiz jau nu noteikti!”

Vai jums ir daudz domubiedru?

Domubiedru ir daudz, bet viņi mūsdienā Latvijas saspringtajos finansējuma apstākļos padarīti par rokpeļņiem, kuŗus izdzīvošanas instinkts spiež neizbāzt galvas ārā no savas “ālas” jeb institūtiem, un nevērt valā mutes, ja viņi vēlas saņemt savu dienišķo kumosu. Mana un dažu Zinātņu akadēmijas vadības līmeņa darbinieku vēlme ir ietekmēt Latvijas izglītības un zinātnes procesus ekonomiskās augšupejas virzienā. Dažu citu kolēģu vēlme ir atrasties *Learned Society* situācijā un baudīt tā dēvētās personālās akadēmijas statusa priekšrocības.

Ko es jums nepavaicāju?

Nepavaicājāt – vai es ticu nācijai un Latvijas izglītības un zinātnes uzplaukumam turpmākajos gados? Atbilde var būt tikai ar zināmu fatalisma pieskaņu, jo esam skaitliski dīlstoša nācija. Jā, cauri gadsimtiem mēs esam pierādījuši savu izturību, sīkstumu, pielāgošanās un izdzīvošanas prasmi, bet 20. gadsimts un šis neatkarības laika pirmais gadsimta ceturksnis ir paveikuši savu melno darbu. Kaŗos, deportācijās un emigrācijā no nāciju veidojošā kodola ir atšķelta kritiski liela tā inteligences, politiskās un ekonomiskās elites daļa. Ekonomiskās migrācijas dēļ nežēlīgi sarucis ir darba tirgū aktīvo iedzīvotāju skaits, kam labvēlīgos apstākļos vajadzētu atrāzot jauno paaudzi, kas alkst mācīties, strādāt, pētīt un celt. Ja no 100 aptaujātiem vidusskolēniem tikai daži atbild, ka saista savu nākotni ar izglītību un darbu Latvijā, tad šeit skaidri iezīmējas gan mūsu valsts, gan nācijas perspektīva.

Vēlējums Latvijai 100 gadu jubilejā...

Novēlu ikvienam – sekot Latvijas valstij kā ideālam un rīkoties tā, lai šim mērķim tuvotos!

MŪSĒJIE PASAULĒ

MARISS JANSONS

Somija

14. maijs Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Musiikkitalo Kulturzentrum, Helsinki*

Vācija

19., 20. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Gasteig, München*

26., 27. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Herkulesaal, München*

30. aprīlis Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Elbphilharmonie, Hamburg*

1. maijs Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Alte Oper, Frankfurt*

ANDRIS NELSONS

Apvienotā Karaliste

7., 10., 11., 13., 23., 28. jūnijs Andris Nelsons diriģē Richarda Vāgnera operu "Loengrīns", Elzas lomā Kristīne Opolais, *The Royal Opera House Covent Garden, London*

Austrija

22. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Musikverein Wien*

13. maijs Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker, Musikverein Wien*

Beļģija

27. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, BOZAR MUSIC, Bruxelles*

Francija

3. maijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Philharmonie de Paris – Cité de la musique*

Luksemburga

2. maijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Philharmonie Luxembourg*

Nīderlande

25. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Het Concertgebouw Amsterdam*

Spānija

5., 6. maijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Auditorio Nacional de Música, Madrid*

Vācija

19., 20. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Gewandhaus zu Leipzig*

23. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Gasteig München*

24. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Elbphilharmonie, Hamburg*

28. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Festspielhaus und Festspiele Baden-Baden*

29. aprīlis Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Kölner Philharmonie*

1. maijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Konzerthaus Dortmund*

21. jūnijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig, Gewandhaus zu Leipzig*

AINĀRS RUBIKIS

Vācija

16., 24., 28., 30. jūnijs Ainārs Rubiķis diriģē Dmitrija Šostakoviča operu "Deguns", *Komische Oper Berlin*

ANDRIS POGA

Norvēģija

5. aprīlis, Andris Poga un *Oslo Filharmonien, Oslo Konserthus*

26. aprīlis, Andris Poga un *Stavanger Symfoniorkester, Stavanger Konserthus*

Zviedrija

12. aprīlis, Andris Poga un *Norrköpings Symfoniorkester, Louis de Geer konsert & kongress, Norrköping*

13. aprīlis, Andris Poga un *Norrköpings Symfoniorkester, Crusselhallen, Linköping*

KRISTĪNE OPOLAIS

Apvienotā Karaliste

7., 10., 11., 13., 23., 28. jūnijs Kristīne Opolais Elzas lomā Richarda Vāgnera operā "Loengrīns", diriģē Andris Nelsons, *The Royal Opera House Covent Garden, London*

Austrija

12., 13. maijs, Kristīne Opolais koncertā kopā ar *Wiener Philharmoniker*, dir. Andris Nelsons, *Musikverein, Wien*

ELĪNA GARANČA

Austrija

10. aprīlis, Elīnas Garančas solokonzerts, *Musikverein, Wien*

12., 15., 18., 21., 25., 28. maijs Elīna Garanča Dalilas lomā Kamila Sensānsa operā "Samsons un Dalila", *Wiener Staatsoper*

Francija

11. jūnijs Elīnas Garančas solokonzerts, *Opéra de Bordeaux*

MARINA REBEKA

Austrija

6., 10., 13. maijs Marina Rebeka Amēlijas lomā Džuzepes Verdi operā "Simons Bokanegra", *Wiener Staatsoper*

Spānija

26. aprīlis Marina Rebeka koncertā, *Palau de la Música Catalana, Barcelona*

Vācija

11. aprīlis Marina Rebeka koncertā "Vive l'Opéra", *Prinzregententheater, München*

27. maijs, Marina Rebeka Džovannas lomā Džuzepes Verdi operas "Džovanna d'Arko" koncertuzvedumā, *Konzerthaus Dortmund*

INGA KALNA

Čehija

10., 11. maijs Inga Kalna Vitēlijas lomā Volfganga Amadeja Mocarta operā "Tita žēlsirdība", *Národní divadlo, Praha*

MARGARITA VILSONE

Vācija

2., 25., 29. aprīlis, 5. maijs Margarita Vilsonē Mikaēlas lomā Zorža Bizē operā "Karmena", *Staatstheater Nürnberg*

ALEKSANDRS ANTOŅENKO

Austrija

2. aprīlis, Aleksandrs Antoņenko Kavaradosi lomā Džakomo Pučīni operā "Toska", *Osterfestspiele Salzburg, Großes Festspielhaus, Salzburg*

13., 16., 19. jūnijs Aleksandrs Antoņenko Kavaradosi lomā Džakomo Pučīni operā "Toska", *Wiener Staatsoper*

Vācija

22., 26., 29. aprīlis, 3. maijs Aleksandrs Antoņenko Kavaradosi lomā Džakomo Pučīni operā "Toska", *Sächsische Staatsoper, Dresden*

Šveice

19., 25., 31. maijs, 3. jūnijs Aleksandrs Antoņenko Kalafa lomā Džakomo Pučīni operā "Turandota", *Opernhaus Zürich*

LATVIJAS RADIO KORIS

Apvienotā Karaliste

24., 25. maijs Latvijas Radio koŗa grupa uzvedumā "Neoartic", mūzikas autori Kristis Auznieks un Endijs Stots (*Andy Stott*), *Southbank Centre, London*

Vācija

23. jūnijs Latvijas Radio koris un *Sinfonietta Riga*, diriģents Sigvards Kļava, *Frauenkirche Dresden*

25. jūnijs Latvijas Radio koris un *Sinfonietta Riga*, diriģents Sigvards Kļava, festivālā "Kissinger Sommer", *Bad Kissingen*

VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS "LATVIJA"

Vācija

10. aprīlis VAK "Latvija" un *Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, St.-Petri-Dom, Bremen*

PĒTERIS VASKS

Nīderlande

19. aprīlis Pēteris Vasks, "Lūgšana", *Oudshoornsekerk, Alphen aan den Rijn*

21. aprīlis Pēteris Vasks, "Lūgšana", *Nieuwe Kerk, Haarlem*

22. aprīlis Pēteris Vasks, "Lūgšana", *Waalse Kerk, Amsterdam*

29. aprīlis Pēteris Vasks, "Klusuma auglis", *Concertgebouw, Amsterdam*

Somija

4. aprīlis Pēteris Vasks, vijolē koncerts "Tālā gaisma", *Musiikkitalo, Helsinki*

Šveice

1. aprīlis Pēteris Vasks, "Klusuma auglis", *Payerne*

Vācija

1. aprīlis Pēteris Vasks, "Stīgu simfonija "Balsis", *Oper Halle*

13. aprīlis Pēteris Vasks, "Grāmata čellam", "Klusuma auglis", "Musica seria", "Adagio", "Missa", *Stadtkirche Bad Cannstatt, Stuttgart*

25., 26. aprīlis Pēteris Vasks, "Koncerts vijolei un stīgu orķestrim", *Konzert und Kongresszentrum Harmonie, Heilbronn*

6. maijs Pēteris Vasks, "Vox amoris", *Kleiner Goldener Saal, Augsburg*

7. maijs Pēteris Vasks, "Stīgu simfonija "Balsis", *Oper Halle*

11. maijs Pēteris Vasks, "Klusuma auglis", *Konzerthaus, Dortmund*

13. jūnijs Pēteris Vasks, "Musica adventus", *Theaterhaus, Stuttgart*

23. jūnijs Pēteris Vasks, "Dona nobis pacem", *Dom, Osnabrück*

Zviedrija

23. aprīlis Pēteris Vasks, "Vox amoris", *Musikaliska, Stockholm*

IVETA APKALNA

Austrija

26. aprīlis Iveta Apkalna un *Mozarteumorchester Salzburg, Mozarteum Salzburg*

Dānija

17. aprīlis Iveta Apkalna, *Musikkens Hus, Aalborg*

Itālija

27. jūnijs Iveta Apkalna un VAK "Latvija", diriģents Māris Sirmāis, *Sant'Ignazio di Loyola in Campo Marzio, Rome*

Horvātija

19., 20. aprīlis Iveta Apkalna un *Zagrebačka filharmonija, Koncertna Dvorana Lisinski, Zagreb*

Luksemburga

4. jūnijs Iveta Apkalna, *Philharmonie Luxembourg*

Spānija

12. aprīlis Iveta Apkalna, *Catedral de Alcalá de Henares, Madrid*

14. aprīlis Iveta Apkalna, *Auditorio Nacional de Musica, Madrid*

Vācija

21. aprīlis Iveta Apkalna, *Mercatorhalle Duisburg*

28. aprīlis Iveta Apkalna, *Dreifaltigkeitskirche Kaufbeuren*

9. maijs Iveta Apkalna, *St. Severin Keitum, Sylt*

27. maijs Iveta Apkalna, *St. Dionysius Krefeld*

21. jūnijs Iveta Apkalna, *Festspiele Mecklenburg Vorpommern Konzertkirche Neubrandenburg*

BAIBA SKRIDE

Apvienotā Karaliste

2., 3. maijs Baiba Skride un *City of Birmingham Symphony Orchestra, Symphony Hall Birmingham*

Francija

12. maijs Baiba Skride un *Orchestre National du Capitole de Toulouse, Halle aux Grains à Toulouse*

15. jūnijs Baiba Skride un *Orchestre Philharmonique de Radio France, Philharmonie de Paris*

Norvēģija

26. aprīlis Baiba Skride un *Trondheim Symfoniorchester, Trondheim*

Somija

17. maijs Baiba Skride un *Tampere Filharmonia, Tampere-talo*

Spānija

20. maijs Baiba Skride un *Copenhagen Phil, Girona*

21. maijs Baiba Skride un *Copenhagen Phil, Zaragoza Auditorium*

Šveice

1. jūnijs Baiba Skride Quartett, *Schloss Thun*

Vācija

19. aprīlis Baiba Skride un *NDR Radiophilharmonie Hannover, NDR Radiophilharmonie Hannover*

3. jūnijs Baiba Skride Quartett, *Sendesaal Bremen*

17., 18. jūnijs Baiba Skride un *Philharmonisches Ochester Kiel, Kieler Schloss*

29., 30. jūnijs Baiba Skride un *Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Berliner Philharmonie*

Velsa

3. jūnijs, Baiba Skride un *BBC National Orchestra of Wales, St. David's Hall, Cardiff*

ANDREJS OSOKINS

Vācija

28. jūnijs Andrejs Osokins, *Altmark Festspiele, Gardelegen*

LAUMA SKRIDE

Francija

30. maijs Lauma Skride, *Auditorium du Louvre, Paris*

Vācija

2. aprīlis Lauma Skride, *St. Marien Kirche, Egestorf*

7., 8., 9. jūnijs Lauma Skride, *Brandenburger Theater*

Šveice

1. jūnijs Lauma Skride un Baiba Skride Quartett, *Schloss Thun*

KSENIJA SIDOROVA

Austrija

12. jūnijs Ksenija Sidorova, *International Mozarteum Foundation solo recital Salzburg*

Luksemburga

20. aprīlis Ksenija Sidorova un *Orchestra Philharmonie Luxembourg, Philharmonie Luxembourg*

Šveice

13. maijs Ksenija Sidorova, *Museum Sammlung Rosengart Lucerne*

Vācija

15. aprīlis Ksenija Sidorova un *Kammerorchester des Symphonieorchesters, Prinzregententheater, München*

22., 25. jūnijs Ksenija Sidorova un *NDR Elbphilharmonie Orchestra, Elbphilharmonie, Hamburg*

AURĒLIJA ŠIMKUS

Vācija

13. aprīlis Bottropā (*Bottrop*). Solokonzerts

4. maijs Bonnā. Solokonzerts

13. maijs Andernachā (*Andernach*). Solokonzerts

SINFONIETTA RĪGA

Nīderlande

22. maijs *Sinfonietta Riga*, diriģents Normunds Šnē, *De Doelen, Rotterdam*

24. maijs *Sinfonietta Riga*, diriģents Normunds Šnē, *Muziekgebouw aan't IJ, Amsterdam*

Vācija

23. jūnijs *Sinfonietta Riga* un Latvijas Radio koris, diriģents Sigvards Kļava, *Frauenkirche Dresden*

25. jūnijs *Sinfonietta Riga* un Latvijas Radio koris, diriģents Sigvards Kļava, festivālā "Kissinger Sommer", *Bad Kissingen*

VOKĀLĀ GRUPA "LATVIAN VOICES"

Francija

18. maijs grupa "Latvian Voices" festivālā "Festival de la Voix 2018", *Église de Saint-Marcel*

19. maijs grupa "Latvian Voices" festivālā "Festival de la Voix 2018", *Place de la Halle, Valençay*

20. maijs grupa "Latvian Voices" festivālā "Festival de la Voix 2018", *Labbaye de Noirlac*

GRUPA "SKYFORGER"

Vācija

12. maijs grupa "Skyforger" festivālā "Dark Troll Festival IX", *Bornstedt*

Informāciju sagatavoja
Māris Binders

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARIŅŠ STĀSTA

13. MŪZEJA LABIE GARIŅI – GIDI

Kā jau gariņi, viņi ir visur un dara gan redzamus, gan nepamanītus labus darbus. Tie ir Mūzeja gidi. Viņi gan nāk un iet – cik gan viņu nav bijis gadu gaitā! – bet viņi vienmēr ir. Viņi Mūzeja viesus laipni sagaida pie durvīm. Viņi vada viesu grupas ekspozīcijā. Viņi darbojas ar skolēnu klasēm. Viņi ir tik dažādi un runā tik dažādās valodās! Kaut lielākā tiesa viņu ir jauni, viņi ir gudri un prot labi izstāstīt vēsturi. Gribas gandrīz teikt, ka bez viņiem Mūzejs nebūtu tas, kas tas ir. Viņi ir sava veida asinsrite.

Kurš katrs un tāpat vien par Mūzeja gidu nevar kļūt. Viņus izvēlas, pārbauda un apmāca Izglītības nodaļa. Viņiem ļoti labi jāprot vismaz viena no lielajām Eiropas svešvalodām, bet daudzi prot pat divas vai trīs. Viņiem arī vajadzīgas vēstures zināšanas. It sevišķi labi viņiem jāpārzina Latvijas okupācijas laika vēsture, un ne tikai tas, kas redzams Mūzejā. Jaunos gidus es laiku pa laikam redzu lasām vēstures grāmatas. Mācās! Bet ar to vēl nav gana. Viņi iemācās arī, kā vadīt apmeklētāju grupas ekspozīcijā un – vēl svarīgāk un grūtāk – kā vadīt skolēnu nodarbības. Gadās arī, ka dažs labs gids vēlāk kļūst par Mūzeja darbinieku.

Kā jau teicu, viņi runā dažādās valodās. Un vairāki nāk un nākuši no dažādām zemēm. Tā tagad Mūzejā strādā Violeta no Skotijas. Viņa Mūzejā jau ilgāku laiku un jau arī tīri labi saprot latviski. No Austrijas pie mums katru gadu ierodas kāds jauns puisis, kurš izvēlējis kaŗa dienesta vietā vienu gadu kalpot, darot labus darbus. Šogad tas ir Andreas, garš kā niedra. Pusi laika pie mums, pusi mūzejā "Ebrēji Latvijā." Viņš jau,

ja nemaldos, ceturtais vai piektais Austrijas alternatīvā dienesta puisis. Ar to neesmu galā. Ja gribat, lai jūs Mūzejā izvadā hindu valodā, to labprāt darīs ista indiešu meitene Īša. Un tad vēl divas latviskas Anas, viena Rūta, viens Dāvis un – Kārlis. Kārlis bijis Mūzejā gandrīz mūžīgi. Viņš kļuvis tāds kā gidu gids ar lielu pieredzi visos gidu darbos. Viņš ļoti patīk skolēniem.

Izņemot Kārli, vairākums tomēr nāk un iet, un arī tas labi. Vasarā

droši vien atkal ieradīsies kāds Amerikas Latviešu apvienības stipendiāts, droši vien students, kā daudzi. Gidu darbs Mūzejā dod viņiem visiem lielu pieredzi. Tā viņiem vēlāk ļoti labi noder dzīvē un darbā. Daži vispirms ir drusku kautrīgi, satiekoties ar apmeklētājiem, bet ātri vien iemācās tikt labi galā gan ar jauniem cilvēkiem, gan vecākiem ļaudīm. Jau tūlīt, Mūzejā ienākot, viņi sveicina nepazīstamos viesus. Labdien! *Good morning!* *Guten Morgen!* *Bonjour!* *Buon giorno!* *Buenos dias!* *Добры ден!*

Es drusku pārspilēju, bet tiešām nāk apmeklētāji no visām malām. Īšai gan vēl nav gadījies kāds, kas

būtu jāuzrunā hindu valodā. Un ar japāņu vai ķīniešu valodu vēl neesam īsti apveltīti. Bet toties ir laba pieredze mūsu Austrumu kaimiņu valodās. Krieviski kādreiz nāca un lamājās, tagad labprāt uzklausa mūsu vēsturi un mācās. Jāmācās! Lai mācās.

Gidam Antonam no Ukrainas gadījās kas pavisam neparasts. Augstos viesus pēc protokola parasti vada kāds no Mūzeja valdes vai vadības. Bet kad ieradās Ukrainas prezidents Porošenko, norunāja, ka viņu vadīs Antons. To viņš izdarīja godam, un pats bija lepns. Žēl, ka Antona vairs nebija pie mums, kad ieradās Ukrainas premjers. Gidi, man liekas, var visu.

KUR ZIEDOT LATVIJAS OKUPĀCIJAS MŪZEJA DARBAM

LATVIJA. Latvijas Okupācijas mūzeja biedrība, reģ. nr. 40008018848. AS "SEB banka" reģ. nr. 4000315174, SWIFT UNLALV2X, Konts: LV67UNLA0002400700517. Obligāti norādīt ziedojuma mērķi! LOMB ir Finanču ministrijas atzīta sabiedriskā labuma organizācija. Latvijas ziedotāji – juridiskas un privātpersonas – var saņemt likumā noteiktās nodokļu atlaides.

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

KANADA. Čeki rakstāmi LRDF (Latvian Relief and Development Fund) ar atzīmi "Okupācijas mūzejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

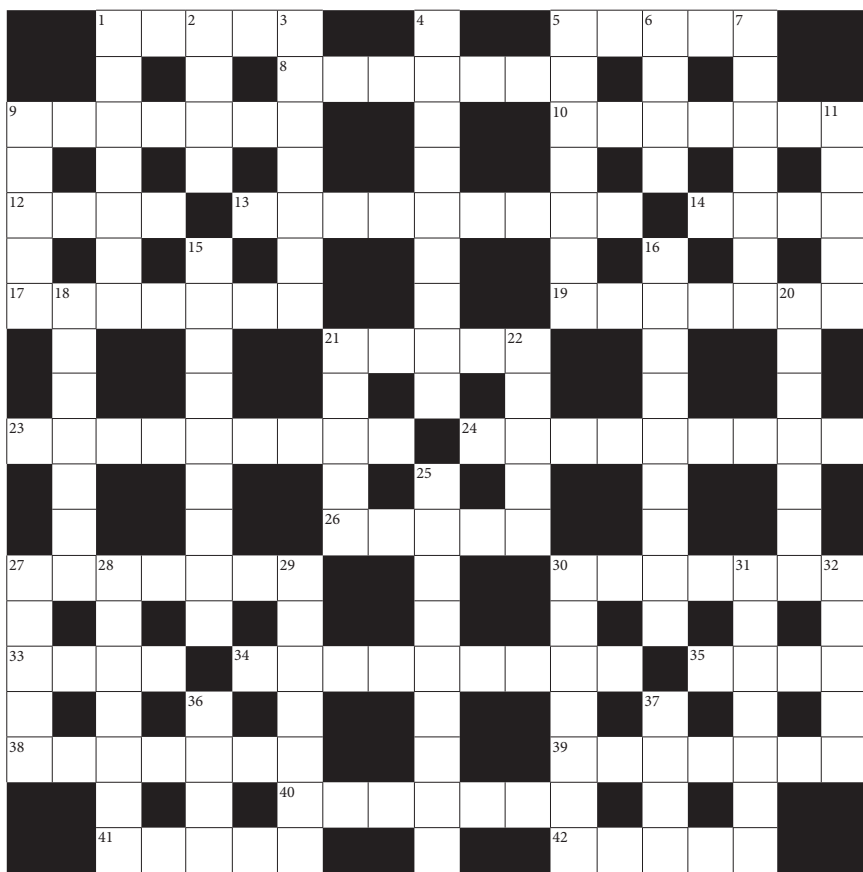
AUSTRALIJA. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

LIELBRITANIJA. Čeki rakstāmi un ar mērķa norādi sūtāmi mūzeja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR; vai ar mērķa norādi *Latvian Educational Foundation, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.*

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

galvaspilsēta Eiropā. 7. Tālākais Urāna pavadoņs. 9. Latviešu dzejnieks (1923 – 1989). 11. Mākslinieciski noformēts paziņojums. 15. Vidusāzijā izplatīts indīgs zirneklis. 16. Ar bitumenu piesūcināts jumtu kartons. 18. Stabs, kas balsta siju. 20. Abinieks. 21. Pārvedu vekselis. 22. Franču rakstniece (1804 – 1876). 25. Liroepiska vecfranču tautsdziesma. 27. Sporta veids. 28. Apdzīvota vieta Grobiņas novadā. 29. Garo distanču skrējēji. 30. Pilsēta ASV dienvidos. 31. Prinča tituls Spānijā, Portugālē. 32. Amariļļu dzimtas augs ar biežām gaļīgām lapām. 36. Novada centrs Latvijā. 37. Rīta dziesma trubadūru dzejā.

Krustvārdu mīklas (Nr.12) atrisinājums

Līmeniski. 4. Elīna. 5. Mirkļi. 7. Rasene. 10. Kains.

11. Nastas. 12. Elvijs. 13. Balanss. 16. Akords. 19. Benina. 22. Kamanas. 23. Autors. 24. Tenkot. 25. "Karmena". 26. Asakas. 28. Lagosa. 30. Rasisms. 35. Averss. 37. Siseņi. 38. Istra. 39. Idalgo. 40. Līdaka. 41. Malta.

Stateniski. 1. Teiksma. 2. Silis. 3. Parseks. 5. Monako. 6. Ruse. 8. Eriā. 9. Eksoti. 14. Lamarks. 15. Nansens. 17. "Klubs". 18. Darva. 20. Efeja. 21. Neons. 27. Ainaži. 29. Ostina. 31. Aksioma. 32. Masalas. 33. Meka. 34. Vega. 36. Stils.

Līmeniski. 1. Latviešu rakstnieks (1923 – 1976). 5. Pilsēta Francijas dienvidrietumos. 8. Etnogrāfisks Latvijas novads. 9. Aiviekstes pieteka. 10. Valsts galvaspilsēta Eiropā. 12. Upe Šveicē un Francijā. 13. Vēncijas laivinieku dziesma. 14. Mazi bezastes pērtiķi. 17. Šachta pazemes komunikāciju vizuālai kontrolei. 19. Sodīšanas ierīce feodālismā. 21. Zvejas rīks. 23. Vielas vissīkākās daļiņas. 24. Augstvērtīgas akmeņogles. 26. Neapstrādājama vieta tīruma vidū. 27. Līstes gleznu ietvaru izgatavošanai. 30. Decimāl-

logaritma daļa aiz komata. 33. Spēļu kāršu komplekts. 34. Tibetas augstākais garīdznieks. 35. Čūliņa uz mutes gļotādas. 38. Darbnīca, kur iesien grāmatas. 39. Valsts Eiropā. 40. Igaņu rakstnieks (1911 – 1983). 41. Partija Krievijā (1901 – 1922). 42. No rīsiem vai palmu sulas gatavots stiprs alkoholisks dzēriens.

Stateniski. 1. Reliģiski filozofiska mācība (radās Viduslaikos Indijā). 2. Apdzīvota vieta Rūjienas novadā. 3. Čehu komponists (1824-1884). 4. Snaudulis. 5. Vulkāniskis iezis. 6. Valsts

ĪSZIŅAS

Krustpils Kultūras namā līdz 11. aprīlim apskatāma izstāde "Stāstu sega Latvijai" (projekta vadītāja ir Aija Abens). Tie ir 1 097 tekstilstozaikas darbiņi no Amerikas (visvairāk – 564), Eiropas, Kanadas, Okeānijas, Dienvidamerikas, Afrikas un Āzijas valstīm, kas veltīti Latvijas Simtgadei un apliecina ārzemēs dzīvojošo latviešu mīlestību pret savu dzimteni. Tālāk izstāde ceļos uz Lielvārdi, Līvāniem un citām Latvijas pilsētām.

Ernsta Glikas Alūksnes Valsts ģimnazijas pūtēju orķestrim – 65 gadi! 31. martā Alūksnes Kultūras centrā izskanēja jubilejai veltīts koncerts. Pirmais vadītājs bija Richards Adamsons, bet kopš 1986. gada – Sandors Liviņš, kurš ilgus gadus pirms tam pats mūziķis. 2015. gadā skolai apritēja 105 gadu jubileja. Vācu mācītājs un literāts Ernsts Glikas nodibināja pirmo skolu Alūksnē. **1994. gadā no ASV tiek atsūtīts skolas pirmais karogs, kurš skolas direktors Kārlis Lācis nosargāja,** paņemdams līdzi svešumā. Neskaitot daudzos panākumus un līdzās koncertprogrammām kopš 2003. gada, orķestris piedāvā defilē programmas Ilzes Liviņas horeografijā un vadībā.

Latgales Centrālajā bibliotēkā 3. aprīlī ar Daugavpils universitātes Mākslas zinātņu institūta studentu darbu izstādi "Saruna" tika atklāta "Daugavpils Mākslas dienas 2018". Ikvienam būs iespēja piedalīties Daugavpils Māla mākslas centra un Lietišķās mākslas studijas "Klūga" atvērto durvju dienās, pilnveidot savas prasmes Daugavpils universitātes rīkotajās meistarklasēs, apmeklēt klasiskās un džeza mūzikas koncertus un citu. Mākslas dienu laikā **20. aprīlī Daugavpils Marka Rotko Mākslas centrā noritēs 5 gadu jubilejai veltīti īpaši sarīkojumi.**

Jūrmalā no 1. aprīļa par iebraukšanu pilsētas administratīvajā teritorijā ir atkal jāmaksā nodeva – 2 eiro. Pirms maksāšanas caurlaides iegādes automātā jāievada automašīnas reģistrācijas numurs, jo šogad kontrole būs pilnībā automatizēta. Var maksāt arī ar mobilo aplikāciju *Mobilly* un *Riga Card* lietotāji. Iebraukšanas nodeva nav jāmaksā elektromobiļiem un transportlīdzekļiem, kuri pielāgoti vadītājam ar invaliditāti.

Siguldā no 31. marta līdz 2. aprīlim notika III Šūpoļu festivāls, kuram par godu tika radītas 100 unikālas šūpoles, kas tiks izvietotas aptuveni 3 km garā pastaigu takā, kā arī iecienītās vietās Gaujas Nacionālā parka teritorijā. 100 atraktīvās šūpoles bija veidojuši vairāk nekā 50 Siguldas uzņēmumi, ģimenes un draugu kopas, izglītības iestādes, Latvijas Nacionālā teātra aktieru kopa un citas sabiedrībā zināmas personas.

(Turpinājums 11. lpp.)

DVF Londonas nodaļai jauna valde

DVF Londonas nodaļa paziņo, ka 2018. gada 4. martā nodaļas gada pilnsapulcē tika ievēlēta jauna valde. 19. martā jaunievēlēta valde sanāca uz pirmo sēdi un patīkamā gaisotnē ar vienbalsīgu balsojumu valdes locekļus ievēlēja šādos amatos:

Jānis Gravenieks – valdes priekšsēdis un biedrība vietnieks; **Judīte Kalniņa** – valdes

priekšsēža vietniece un informācijas koordinatore; **Kārlis Budiņš** – kasieris un biedrības; **Solvīta Jaunkampe** – kasiera vietniece; **Baiba Freimane** – kluba sekretāre; **Andrejs Rītiņš** – sarīkojumu konsultants; **Edvīns Brinkmanis** – tehniskais pārbaudītājs.

Nākamā DVF Londonas nodaļa sēde – 2018. gada 16. aprīlī.

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

ĪSZIŅAS

(Turpināts no 10. lpp.)

Izstāžu kompleksā “Rāmava” no 5. līdz 7. aprīlim notiks 26. starptautiskā lauksaimniecības, lopkopības, dārzkopības un komunālās saimniecības izstāde “Pavasaris 2018”. 5. aprīlī plkst.11 to oficiāli atklās zemkopības ministrs Jānis Dūklavs (ZZS). Trīs dienu laikā būs iespēja iepazīties ar jaunāko lauksaimniecības tehniku, augšnes uzlabošanas veidiem un tikties ar lauksaimniecības profesionāļiem, lai labāk sagatavotos pavasara sējai.

Gulbenes novada dome 29. martā no amata atbrīvoja 2017. gada 4. jūnijā ievēlēto domes priekšsēdi Andri Vējiņu (ZZS). To bija rosinājuši 11 deputāti par pārāk straujo pārmaiņu ieviešanu un komunikācijas problēmas. Par jauno novada vadītāju ievēlēja Normundu Audzišu (ZZS). Gulbenes novada domē ir 17 deputāti – 6 no ZZS, pa 4 no Reģionu alianses un “Vienotības” un trīs no “No sirds Latvijai”.

Ikšķiles Brīvā skolā, Preiļu Brīvā skolā, Tautskolas 99 Baltie zirgi Drustos un Bilskas pamatskolā tiek īstenots projekts “Skolu dārzi Latvijas Simtgadei”, kuŗu finansiāli atbalsta Latvijas vides aizsardzības fonds. Tas ir vislabākais veids, kā bērnam iepazīties ar dabu, par to rūpēties un priecāties par paša izaudzēto ražu.

Daugavpils cietoksnī, Aglonas bazilikā, Preiļu muižas kompleksā, Slutišķu vecticībnieku sādžā, Krāslavas Amatā mājā un Ludzas pilsdrupās tiek īstenots Kultūras ministrijas atbalstīts projekts “Riteiropas vērtības”. Kopējās izmaksas ir €6 454 208, tai skaitā ERAF finansējums – €4 695 000, nacionālais finansējums €1 134 411 (t.sk. valsts budžeta dotācija pašvaldībām €245 073 un pašvaldību finansējums €584 338). Tā paredzēts ar jaunu saturu piepildīt tūristu iemīļotus kultūras pieminekļus Latgalē.

Latvijā visu veidu mājputni pērn izdēja 800 miljonus olu – vidēji dienā 2,2 milj. olu, kas ir par 6,7% vairāk nekā iepriekš. Uz vienu iedzīvotāju tās bija 410 olas gadā, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Saražoto olu rekords tika sasniegts 1985. gadā – kad bija 880 miljoni olu. Salīdzinoši Latvijas pirmās brīvvalsts laikā gadā ieguva zem 200 miljoniem olu gadā.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

DAŽĀDI

Jauna, kārtīga, strādīga ģimene lūdz uzdāvināt zemi mājas, saimniecības izbūvei. Tālr. 26924468.

www.latviesiem.co.uk

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora

307^{LV}

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Zemessargs Tevi un Latviju
sargā brīvprātīgi ziedodams sevi.
ZIEDOSIM!

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju **Nekropole.info**
arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.
Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.
Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānija: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānija par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrija: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitalā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrija – SEK 600.

Komeriālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publicēšanas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespiests: SIA EŅEKO, Rīga

SPORTS

SPORTS

SPORTS

REBEKA KOCHA –
SPĒCĪGĀKĀ EIROPAS
MEISTARSACĪKSTĒS

Latvijas svarcelšanas zvaigzne **Rebeka Kocha** Bukarestē pārliecinoši triumfēja Eiropas meistarsacīkstēs (EM), trešo gadu pēc kārtas tiekot pie medaļas. Rebeka 2016. gadā izcīnīja bronzas godalgu, pērn viņa bija otrā EM. Turklāt viņa pērn izcīnīja bronzas medaļu pasaules meistarsacīkstēs, bet 2016. gada Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs palika uzreiz aiz goda pjedestala.

Startējot svara kategorijā līdz 58 kg, Kocha raušanā pacēla 100, bet grūšanā tika galā ar 120 kilogramiem, summā ar 220 kilogramiem izcīnot pārliecinošu uzvaru, tuvāko konkurenti Angeliku Rūsu no Zviedrijas pārspējot par 29 (!) kilogramiem. Gan raušanā, gan grūšanā Kocha savus pirmos piegājienus veica, kad pārējās konkurentes sacensības jau bija beigušas, līdz ar to Latvijas sportistei starp piegājieniem bija maz laika atpūtai, taču tas netraucēja viņai izdarīt sešus veiksmīgus un pārliecinošus cēlienus. “Vēlos pateikt lielu paldies maniem treneriem un visiem tiem, kas mani atbalstīja un juta man līdzī,” pēc sacensībām intervijā televīzijas kanālim *Euro-sport* sacīja Kocha. “Treneri man ļoti daudz palīdzēja, tāpēc negribēju likt viņiem vilties. Jā, starp mēģinājumiem bija mazāk laika,

tāpēc bija daudz vairāk jākoncentrējas, ko izdarīt, zinot, ka uzvara ir izcīnīta, nemaz nebija tik viegli. Šobrīd esmu patiešām laimīga un priecīga.”

Eiropas meistarsacīkstēs ceturto vietu izcīnīja **Vadims Koževnikovs** (*attēlā*) svara kategorijā līdz 94 kg. 24 gadus vecais svarcēlājs, sacenšoties spēcīgākās A grupas ietvaros, summā tika galā ar 352 kilogramiem, kas šajā svara kategorijā bija ceturtais labākais rezultāts.

Raušanā Koževnikova rezultāts 154 kg, grūšanā – 198 kg un mazā bronzas medaļa.

Goda pjedestala pakājē palika arī **Ritvars Sucharevs**. Startējot svara kategorijā līdz 77 kilogramiem, viņš raušanā pacēla 156 kilogramus, šajā disciplīnā labodams personīgo rekordu un iegūdamis mazo bronzu, bet grūšanā viņam paveicās 181 kilogramu smags stienis.

Summā ar 337 kilogramiem un jaunu personīgo rekordu Ritvars ierindojās ceturtajā vietā.

PASAULES JAUNIEŠU (U-18)
MEISTARSACĪKSTĒS
HOKEJĀ RĪGĀ

2. aprīlī *Arēnā Rīga* Latvijas hokeja jauniešu izlase aizvadīja pir-

mo spēli 2018. gada pasaules U-18 meistarsacīkstēs pirmajā ligā A grupā. Par iekļūšanu augstākajā ligā mūsu hokejistiem jāspēj ar līdzaudžiem no Vācijas, Kazahstānas, Dānijas, Norvēģijas un Slovēnijas. Galvenais treneris ir Oļegs Sorokins. Komandas aizvada viena riņķa turnīru no 2. līdz 8. aprīlim, un labākā vienība nākamgad spēlēs augstākajā līmenī. Meistarsacīkšu vājākā komanda izkritīs uz 1B līgu. Latvijas junioru izlase pavadījusi elitē pēdējos trīs gadus, rezultāts allaž bijis vienāds – pēdējā vieta grupā un cīņa pārspēles. 2015. un 2016. gadā vietu labāko komandu vidū izdevās saglabāt, savukārt 2017. gadā Igora Smirnova vadītā komanda pārspēles līdz divām uzvarām zaudēja Baltkrievijai un izkrita uz 1A līgu.

Latvijas U-18 hokeja izlase turnīra pirmajā spēlē ar rezultātu 2:1 (2:0, 0:1, 0:0) pārspēja vienaudžus no Slovēnijas, veiksmīgi uzsākot cīņu par atgriešanos elites divīzijā. Latvijas izlases labā vērtus guva Gustavs Bergs un Ričards Grīnbergs, bet vārtsargs Artūrs Šilovs atvairīja 17 no 18 slovēņu metieniem. Slovēnijas izlases labā vērtus guva Majis Tavčars.

EIROPAS
MEISTARSACĪKSTĒS ŠACHĀ

Eiropas meistarsacīkstēs šachā pēdējās kārtās no Latvijas šahistiem labākos panākumus guva Igors Kovaļenko, Toms Kantāns un Artūrs Bernots, katrs gūstot pa

divām uzvarām. Nobeigumā visaugstākajā vietā – 49. – ierindojās Kovaļenko, izcīnot 7 punktus no 11. Pirmajā simtā vēl ir Kantāns ar 6,5 punktiem (83. v.). Bernots ierindojās 174. (5,5 p.), Nikita Meškovs – 178. (5,5) un Dmitrijs Tokranovs – 235. (4,5) vietā.

OSTAPENKO MAIAMI
TIEK LĪDZ FINĀLAM

Latvijas tenisiste Aļona Ostapenko Maiami *Premier* sērijas turnīra ceturtdaļfinālā ar 7:6 (7:3), 7:6 (7:5) pārspēja ukraiņieti Jeļinu Svitoļinu. Abas tenisistes ceturtdaļfinālā stadijā bija galvenās favorītes, jo abas bija visaugstāk rangā esošās tenisistes, kuŗas turpināja sacensības. Ostapenko pasaules rangā ir piektajā vietā un turnīrā izlikta ar sesto numuru, bet Svitoļina ir ceturta un ar šo numuru ir arī izsēta. Mačs starp Ostapenko un Svitoļinu ilga stundu un 48 minūtes.

Turpinājumā Ostapenko sasniegta turnīra finālu, gūstot savu pirmo lielo panākumu pēc triumpfa pērnā gada *French Open*. Pusfinālā Aļona 100 minūšu laikā ar 7:6 (7:1), 6:3 uzvarēja sacensību lielāko pārsteigumu autori Danīlu Rouzu Kolinzu no ASV.

Finālā Ostapenko vajadzēja spēlēt ar pagājušā gada ASV atklāto meistarsacīkšu uzvarētāju amerikānieti Sloeini Stīvensu. Ostapenko zaudēja ar 6:7 (5:7), 1:6. Salīdzinājumā ar iepriekšējo rangu pirms divām nedēļām Aļona

palielinājusi pārsvaru pār sekotājam un nostiprinājusi savu piekto vietu.

U-19 FUTBOLISTI GŪST
VĒSTURISKU PANĀKUMU

Eiropas jauniešu (U-19) futbola meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrā pret Ungārijas līdzaudžiem trīs vārtus guva Marko Regža, sekmejot Latvijas vienības uzvaru ar 3:2 (1:0).

Marko Regža (Nr. 15)

Tādējādi U-19 izlase (treneris Aleksandrs Basovs) kļuva par pirmo jaunatnes valstsvienību no Latvijas, kas elites kvalifikācijas turnīru beidza otrajā vietā savā grupā. Tik augstu neviena jauniešu izlase vēl nekad nebija tikusi.

Latvijas vīriešu futbola izlase Spānijā aizvadījusi divas pārbaudes spēles. Vispirms mūsu komanda spēlēja neizšķirti 1:1 (0:1) ar Fēru salu vienību. Otrā pārbaudes spēlē mūsu futbolisti ar 0:1 (0:0) zaudēja Gibraltāra komandai. Laukuma saimnieki uzvaras vērtus guva spēles 87. minūtē. Šis zaudējums ir ļoti nepatīkams, jo Gibraltāra komanda izcīnīja tikai otro uzvaru savā vēsturē, un FIFA rangā tā ir vienā no pēdējām – 206. (!) – vietām.

Latvijas Futbola federācijas ārkārtas sēdē 3. aprīlī pieņemts lēmums par valstsvienības galvenā trenera Aleksandra Starkova atlaianšanu no amata. Par viņa atstādnāšanu balsoja 6, pret – 3 valdes locekļi.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evaņģēliskās draudzes nākamie dievkalpojumi: 22. aprīlī dievkalpojums plkst. 13 Rīgā, Akas ielā 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas); **13. maijā** dievkalpojums plkst. 13 Rīgā, Akas ielā 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu); **27. maijā** dievkalpojums plkst. 13 Rīgā, Akas ielā 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas). **Iesvētes mācība:** visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumus, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ANGLIJA

NEBIJIS NOTIKUMS!

Pirmo reizi Anglijā – Kūku konkurss, vēltīts Latvijas Simtgadei! **28. aprīlī** plkst. 10 DV Londonas nama zālē, 72 *Queensborough Terrace, London, W2 3SH*, uzstāsies dziedātājs Ainārs Bumbieris. Kūku konkursa izskaņā – kūku degustēšana. Esiet miļi aicināti!

DIEVKALPOJUMI

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere
Bradfordā, Vācu baznīcā (*The Ger-*

man Protestant Church), 29 *Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA*, svētdien, **15. aprīlī,** plkst. 11 Lieldienu laika dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Lesterā, *St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX*, sestdien, **7. aprīlī,** plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums.

“Straumēnos”, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Luttermworth, LE17 6DF*, svētdien, **22. aprīlī,** plkst. 10 Lieldienu laika dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Piterborovā, *St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN*, sestdien, **14. aprīlī,** plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

LPA brauciens uz Rīgu 24. aprīlī. Tuvākas ziņas pa tālr. 80 11 80 vai 073 945 39 66. LPA valde

DIEVKALPOJUMI
INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un diev-

kalpojumiem redzama arī mājaslapā www.draudzes.se

NORČĒPINGAS ev. lut. draudzes dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu svētdien, **15. aprīlī,** plkst. 13.30 *Hedvigas baznīcā (Hedvigs kyrka, Tyska torget, Norrköping)*. Dievkalpojuma tēma: Labais gans. Dienas mude: “Nāc man līdzī” (Lūkas ev. 9:59). Draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzības galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

Gēteborgas ev. lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums svētdien, **6. maijā,** plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā*). Dievkalpojuma tēma: Lūgšanas svētdiena. Dienas mude: “Ko jūs lūgsit Manā Vārdā, to Es darišu” (Jāņa 14:14). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm *Peter Wägsjö*. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

VĀCIJA

LATVIEŠU ĢIMEŅU DIENAS **Minsterē 13. – 15. aprīlī.** Dalības maksa: 30 eiro par katru dalībnieku. Programmā: nodarbības gan bērniem, gan vecākiem (teātris, dejas,

mūzicēšana u.c.), nobeigumā filma “Vectēvs, kas bīstamāks par datoru”. Sīkāka informācija: gimenudienas-minstere@gmail.com.

Šī gada **4. maijā 19** Ministeres latviešu centrā (*Salzmannstr 152, 48159 Münster*) skanēs Atvara Sirmā un Dinas Kristīnes Bitēnas rokoratorija “Es nosaucu vārdā”, vēltījums Brīvības pieminekļa autoram Kārlim Zālem. Ziedojums no 12 EUR (biedriem 9 EUR, bērniem līdz 14 g.v. ieeja par brīvu).

Šis darbs tapis pagājušā gadsimta 80. gadu beigās. Vēl priekšā barikāžu laiks, tautas Atmoda, 1990. gada 4. maijs. Tik sen... tomēr tik aktuāli arī šodien skan Dinas Kristīnes Bitēnas dzēja un Atvara Sirmā skaistā mūzika. Koncertuzvedumā piedalīsies darba autori, solisti un mēs – Ministeres jauktais koris “Dudan”.

Mēs ļoti vēlamies kopā ar jums izdzīvot šo stāstu par Latvijas Valsts dzimšanu, dzimtenes sajūtu un Brīvību.

Pēc koncerta (**apm. 20.30**) visi kopā klāsim **baltus galdautus**, uz galda liksim līdzpaņemtos gardumus, stāstīsim savus stāstus un kopā dziedāsim. Protams, ka miļi gaidīti arī tie, kuri dažādu iemeslu dēļ uz koncertu netiek.

Pirms tam ar tiem pašiem mūzikiem **1. maijā** plkst. 11 LCM uzvedīs Čučumuižu – ieeja EUR 7 (LCM biedriem 5).

DIEVKALPOJUMI

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredestrasse* krustojumā, Lieldienu laika trešajā svētdienā, **15. aprīlī,** plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos aizāids ar groziņiem draudzes telpās. Visi miļi gaidīti!

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59, 15. aprīlī plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenberg. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.*

Memmingenā, Kristus baznīcā, *Dunantstr. 8, svētdien, 15. aprīlī, plkst. 11.15 dievkalpojums. Māc. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.*

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54, 22. aprīlī plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.*